

Funded by
the European Union

รายงานฉบับสมบูรณ์

การดำเนินงานวันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566

โครงการนำร่อง

“พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ”

ภายใต้

โครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง
สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

จัดทำโดย

มูลนิธิชุมชนอีสาน

Funded by
the European Union

รายงานฉบับสมบูรณ์การดำเนินงานโครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ”

1. ภาพรวมการดำเนินโครงการนำร่องที่ดำเนินงานจริงเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานเทียบกับแผนการดำเนินโครงการนำร่องตามกรอบระยะเวลา (1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)

กิจกรรม	เดือน (ไม่เกิน 11 เดือน)											ผลการดำเนินงาน (หากกิจกรรมใดไม่ได้ทำ/ล่าช้า ไม่ตรงตามแผน ให้ระบุเหตุผล ปัญหาและอุปสรรค)
	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	
1.การสร้างทีม วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย		√	√	√	√							ล่าช้ากว่ากำหนด เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการพื้นที่ และการเลือกตั้งทั่วไป
2.การจัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง						√	√	√				
3.การจัดทำภาพอนาคต									√	√		
4.การจัดทำธรรมนูญชุมชนชุมชน										√	√	
5.ผลักดันเชิงนโยบายและสื่อสารสาธารณะ												ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากพันระยะเวลา

Funded by
the European Union

2. สรุปผลการดำเนินโครงการนำร่อง ตามกิจกรรมที่เสนอในข้อเสนอโครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ” (1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)

2.1. แผนงานที่ 1 การสร้างทีม สร้างภาคีเครือข่าย พัฒนาศักยภาพ และวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงาน

พื้นที่โคกแมงเงา : ได้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงโครงการและวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน ด้วยพื้นที่โคกแมงเงา ได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะทำงานพื้นที่ เนื่องจากจากหัวหน้าคณะทำงานเดิมได้เสียชีวิตลง จึงเล็งเห็นความสำคัญในการค้นหาแกนนำทำงาน สร้างความเข้าใจการทำงาน โดยมีการนำเสนอความเป็นมาโครงการ SUCCESS อีสาน และกิจกรรมพื้นที่โคกแมงเงา ที่มีความสำคัญ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย แผนงาน การมีส่วนร่วมจากหน่วยงานต่างๆและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ รวมถึงการร่วมหารือ แลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกันในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมในโครงการฯ

ผลที่ได้ คือ เกิดความเข้าใจเป้าหมายโครงการ และแผนงานต่างๆ รวมถึงบทบาทในการขับเคลื่อนงาน, เกิดกลไกคณะทำงานร่วมกัน โดยมีองค์ประกอบของผู้นำชุมชน คนรุ่นใหม่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีต่างๆ เข้าในแนวทางทำงาน ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนและเป็นที่ปรึกษา

พื้นที่สระใคร : ประชุมคณะทำงานพื้นที่สระใคร เพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน และการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยทบทวนรายละเอียดโครงการ ที่มีความสำคัญ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย แผนงาน งบประมาณ การแบ่งบทบาทหน้าที่ ออกแบบวิธีการประสานงาน กลุ่มเป้าหมาย ภาคีเครือข่ายต่างๆในชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลชุมชนมิติต่างๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่นโยบายเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และการแสวงหาแนวร่วมในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านการเตรียมพร้อมและเพิ่มพูนศักยภาพชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศปี 2566 ร่วมกับ หน่วยงานราชการ องค์กรชุมชน ตลอดจนชาวบ้านผู้มีส่วนได้เสีย

ผลที่ได้ คือ เกิดกลไกการทำงานร่วมกัน, ข้อมูลชุมชนมิติต่างๆ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่นโยบายเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับชุมชน, หน่วยงานราชการ องค์กรชุมชน ตลอดจนชาวบ้านผู้มีส่วนได้เสีย มีความเข้าใจภาพรวมโครงการ และมีความร่วมมือกัน เกิดแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

2.2. แผนงานที่ 2 การจัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง

ผลการดำเนินงาน

การจัดทำข้อมูลชุมชน โดยใช้เครื่องมือแผนที่เดินดิน ที่ประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพทั่วไปของชุมชน และสะท้อนให้เห็นพื้นที่ทางสังคม (Social Space) และเข้าใจหน้าที่ทางสังคม (Social Function) ที่อยู่บนลักษณะทางกายภาพ (Physical Space) ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนมากขึ้น โดยพื้นที่โคกแมงเงา และพื้นที่สระใคร ได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “แผนที่เดินดิน สู่อการพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ” ด้วยวิธีการสร้างความเข้าใจแนวคิดและวิธีการทำแผนที่เดินดิน, ทบทวนปัญหาและเป้าหมายการจัดทำโครงการ, การระบุจุดที่เป็นปัญหาหรือศักยภาพในชุมชน และวิธีการลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลพร้อมทั้งจัดทำแผนที่เดินดิน

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “แผนผังภูมินิเวศ” (Ecological Spatial Plan) สู่อการพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ บรรยายนำโดย ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ ซึ่งจะบรรยายความสำคัญในการจัดทำแผนผังภูมินิเวศ แล้วจึงให้แต่ละเมืองนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา และศักยภาพชุมชนผ่านแผนผังภูมินิเวศที่ได้ยกร่างขึ้นมา และให้ข้อเสนอแนะสำคัญในการนำแผนผังภูมินิเวศไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลที่ได้ คือ

Funded by
the European Union

พื้นที่โคกแมงเงา เป้าหมายคือลดจำนวนขยะภายในชุมชน, คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง, ร่วมมือกันแก้ปัญหาอื่นๆ เช่น น้ำเสีย ฯลฯ โดยมีจุดปัญหา ได้แก่ จุดรวมหน้าโรงเรียน (จุดทิ้งขยะรวม) (ม.7), จุดข้าง รพ.สต.มีชัย (ม.8), จุดบริเวณซอยหน้าวัดจันทร์สามัคคีไปทางบ้านเหล่า (ม.7), จุดพักรถทิ้งขยะถนนเลี้ยวเมือง (ม.7) และมีจุดเด่น/จุดศักยภาพชุมชน ได้แก่ จุดรับซื้อกองทุนขยะเทศบาล ณ สหกรณ์มิตรภาพมั่นคง, จุดโรงเรียนโคกแมงเงา เป็นโรงเรียนปลอดขยะ มีจุดคัดแยกขยะในโรงเรียน, นำขยะไปใช้ประโยชน์ และจุดครัวเรือนนาร่อง มีการคัดแยกขยะและบ้านเรือนสะอาด

พื้นที่สระใคร เป้าหมายคือ ชุมชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง, นโยบายที่เข้ามา และสามารถร่วมออกแบบการพัฒนา ร่วมกับรัฐได้, พัฒนากลุ่มชุมชน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, เกษตรกรรม, การจัดการขยะ อย่างยั่งยืน, ลดผลกระทบในการพัฒนาทุกด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีจุดสำคัญ ได้แก่ ป่าชุมชนโคกสำหรับ-บ้านไชยา 718 ไร่ เป็นป่าต้นน้ำ ใช้ประโยชน์ได้ แต่กรมธนารักษ์จะทำพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ, ห้วยวังกองลี ไม่มีระบบฝายที่สามารถกักเก็บน้ำ ทำให้น้ำแห้งขอด, ป่าช้าบ้านไชยา 60 ไร่ ใช้ประโยชน์ได้จากไม้และหาอาหาร สมุนไพร มีความอุดมสมบูรณ์ แต่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาบางโครงการจากรัฐ, สร้างบ้านเรือนขวางทางน้ำเดิม (หน้ามีการถมที่ก่อสร้างบ้านเรือน ขวางทางน้ำ, สี่แยกหน้าบ้านแม่กุหลาบ สี่แยกไปโคกสำหรับ สี่แยกหน้าวัดไชยาประดิษฐ์ เป็นสี่แยกมีรถจากหมู่บ้านและรถเส้นหลัก ที่รถวิ่งเร็วเกินกำหนด จุดอับสายตา, ปัญหาด้านเกษตร ต้นน้ำ มีขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร ใช้สารเคมีสูง , การเลี้ยงหมู ปัญหาระบาด กลิ่น สารเคมี แมลงวัน, ครัวเรือน/พื้นที่นาร่อง แม่กุหลาบ ศูนย์เรียนรู้ เกษตร, จัดการทรัพยากร, อาชีพและรายได้

2.3. แผนงานที่ 3 การจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

เวทีการจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการนาร่อง: พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายสำคัญประกอบด้วย แกนนำชุมชน ผู้มีส่วนได้เสีย และกลุ่มเปราะบางหรือตัวแทน ซึ่งกลุ่มนี้ถือว่ามีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นผู้รับประโยชน์และผลกระทบโดยตรง ทั้งในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อลดหรือแก้ปัญหา หรือได้รับผลกระทบจากปัญหาที่จะเกิดขึ้น กลุ่มที่สองคือ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานราชการระดับอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ธารักษ์พื้นที่หนองคาย แขวงทางหลวงหนองคาย โยธาและผังเมืองหนองคาย โครงการชลประทานหนองคาย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย 1) การชี้แจงโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง นำเสนอสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่สำคัญ ผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงเน้นย้ำบทบาทการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการร่วมกัน โดย ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) นำเสนอแผนผังภูมินิเวศชุมชน ที่มีข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา และศักยภาพชุมชนผ่านแผนผังภูมินิเวศ โดย คณะทำงานโครงการนาร่องฯ พื้นที่ 3) การจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยคำถามสำคัญ คือ ถ้าปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อมไม่ได้รับการดูแล จะมีสภาพเป็นอย่างไร ? และ ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ควรเป็นอย่างไรบ้าง โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามเหล่า วิทยากร/ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการนาร่องฯ

ผลที่ได้ คือ

Funded by
the European Union

พื้นที่โคกแมงเงา สภาพปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้รับการดูแล สิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ ระบบนิเวศเปลี่ยนไป ขยะลงคลองทำมาหากิน น้ำเน่าเหม็น, เกิดความสกปรกในชุมชน ,ถนนใหญ่ผ่านเส้นชุมชน มีการเตรียมถังขยะให้ มีป้ายเตือน แต่คนขับรถไม่ทิ้งลงถัง, ขยะล้น เชื้อโรค, แหล่งกระจายเชื้อโรค, ปัญหาด้านความขัดแย้งมลภาวะ ที่อยู่อาศัย การเกษตร ไฟไหม้จากการหมักหมมขยะ โรคจากขยะ การรักษาใช้งบมากขึ้น เศรษฐกิจ, โรคอุบัติใหม่, สุขภาพและใช้การรักษา, การไม่แยกขยะ รถเก็บขยะอัดไม่ได้ ต้องซ่อมบำรุงมากขึ้น ทั้งนี้ **ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม คือ** ชาวบ้าน ครัวเรือน จัดการแยกขยะ, การปรับภูมิทัศน์ให้สวยสะอาด, เพิ่มประสิทธิภาพการรับซื้อขยะ โดยกองทุนขยะ, การสร้างการเรียนรู้ ผ่านการสาธิตคัดแยกขยะ, มีเจ้าหน้าที่ในการรักษา ติดตามดูแลแหล่งน้ำไม่ให้ทั้งขยะ เตือน แนะนำ, ทำป้ายเตือน, จัดหารถเก็บขยะในพื้นที่จอดรถบรรทุกทุกเส้นนี้โดยเฉพาะ ,ย้ายจุดศุลกากรไปด้านนอก แต่ติดขัดเรื่องงบประมาณก่อสร้าง และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน, พัฒนาเด็ก เยาวชน โรงเรียน, หน่วยงานเองมีการ MOU อนุรักษ์พื้นที่ป่า, แยกขยะ ทำถังขยะ, เศรษฐกิจหมุนเวียน เพิ่มรายได้ นำขยะมาใช้ประโยชน์, สร้างจิตอาสา สร้างความตระหนัก สร้างแรงจูงใจ “ขยะเป็นทองได้”, หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการจัดการขยะ ,หน่วยงานสุขภาพ ส่งเสริมการป้องกันโรคจากสิ่งแวดล้อม, การคัดแยกขยะต้นทาง ,คัดแยกขยะทำให้คนเก็บสะดวก ปลอดภัยด้วย ,กองทุนขยะรีไซเคิล,ขยะอันตรายแลกไข่, ขยะเปียกลดโลกร้อน

พื้นที่สระใคร สภาพปัญหาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้รับการดูแล สิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ เกิดความเสี่ยง เช่น การทิ้งขยะในป่าชุมชน ทำให้เกิดโรคระบาด การทิ้งขยะในถนนส่งผลเกิดอุบัติเหตุ น้ำยางจากรถบรรทุกทุกหยดบนถนน ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และส่งกลิ่นเหม็น ทั้งนี้ **ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม คือ** พัฒนาคคน, ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และวางแผนพัฒนาร่วมกัน เช่น เรื่องการวางระบบน้ำ ทำร่องน้ำข้างถนน, ปรับภูมิทัศน์บนถนน ให้มองเห็นได้ดี เพื่อลดอุบัติเหตุ, การต่อยอดทุนเดิม ในการเป็นชุมชนเกษตรอินทรีย์กำหนดระเบียบรถขนดิน

2.4. แผนงานที่ 4 การจัดทำธรรมนูญชุมชนชุมชน

ผลการดำเนินงาน

เวทีจัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา) ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายสำคัญ ดังที่กล่าวไปในเวทีการจัดทำภาพอนาคตชุมชน ประกอบด้วย แกนนำชุมชน ผู้มีส่วนได้เสีย และกลุ่มเปราะบางหรือตัวแทน ซึ่งกลุ่มที่สองคือ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานราชการระดับอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ธารักษ์พื้นที่หนองคาย แขวงทางหลวงหนองคาย โยธาและผังเมืองหนองคาย โครงการชลประทานหนองคาย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย 1) การชี้แจงโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง นำเสนอสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่สำคัญ ผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงบทบาทการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการร่วมกัน โดย ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) นำเสนอแผนผังภูมินิเวศชุมชน ที่มีข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา และศักยภาพชุมชนผ่านแผนผังภูมินิเวศ โดยคณะทำงานโครงการนำร่องฯ พื้นที่ 3) จัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย อาจารย์พุลสมบัติ นามหล้า วิทยากร/ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ

ผลที่ได้ คือ

Funded by
the European Union

พื้นที่โคกแมงเงา สภาพปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้รับการดูแล สิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ ระบบนิเวศเปลี่ยนไป ขยะลงคลองทำมาหากิน น้ำเน่าเหม็น, เกิดความสกปรกในชุมชน ,ถนนใหญ่ผ่านเส้นชุมชน มีการเตรียมถังขยะให้ มีป้ายเตือน แต่คนขับรถไม่ทิ้งลงถัง, ขยะล้น เชื้อโรค, แหล่งกระจายเชื้อโรค, ปัญหาด้านความขัดแย้งมลภาวะ ที่อยู่อาศัย การเกษตร ไฟไหม้จากการหมักหมมขยะ โรคจากขยะ การรักษาใช้งบมากขึ้น เศรษฐกิจ, โรคอุบัติใหม่, สุขภาพและใช้การรักษา, การไม่แยกขยะ รถเก็บขยะอัดไม่ได้ ต้องซ่อมบำรุงมากขึ้น ทั้งนี้ **ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม คือ** ชาวบ้าน ครั้วเรือน จัดการแยกขยะ, การปรับภูมิทัศน์ให้สวยสะอาด, เพิ่มประสิทธิภาพการรับซื้อขยะ โดยกองทุนขยะ, การสร้างการเรียนรู้ ผ่านการสาธิตคัดแยกขยะ, มีเจ้าหน้าที่ในการรักษา ติดตามดูแลแหล่งน้ำไม่ให้ทิ้งขยะ เตือน แนะนำ, ทำป้ายเตือน, จัดหารถเก็บขยะในพื้นที่จอดรถบรรทุกทุกเส้นนี้โดยเฉพาะ ,ย้ายจุดศุลกากรไปด้านนอก แต่ติดขัดเรื่องงบประมาณก่อสร้าง และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน, พัฒนาเด็ก เยาวชน โรงเรียน, หน่วยงานเองมีการ MOU อนุรักษ์พื้นที่ป่า, แยกขยะ ทำถังทิ้งขยะ, เศรษฐกิจหมุนเวียน เพิ่มรายได้ นำขยะมาใช้ประโยชน์, สร้างจิตอาสา สร้างความตระหนัก สร้างแรงจูงใจ “ขยะเป็นทองได้”, หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการจัดการขยะ ,หน่วยงานสุขภาพ ส่งเสริมการป้องกันโรคจากสิ่งแวดล้อม, การคัดแยกขยะต้นทาง ,คัดแยกขยะทำให้คนเก็บสะดวก ปลอดภัยด้วย ,กองทุนขยะรีไซเคิล,ขยะอันตรายแลกไข่, ขยะเปียกลดโลกร้อน

พื้นที่สระใคร มีแนวทาง/ข้อตกลงในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโครงการนำร่อง: พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา) ดังนี้

ระดับชุมชนดำเนินการ

- รณรงค์การคัดแยกขยะ (เปียก แห้ง อันตราย)
- สร้างต้นแบบการจัดการขยะในชุมชน
- รณรงค์ให้รู้คุณค่าของขยะต้นทาง การจัดการขยะเพื่อให้เป็นเงิน
- รณรงค์ให้คนในชุมชนเข้าร่วมสมาชิกกับเทศบาลให้เพิ่มขึ้นเพื่อลดขยะ และจัดการขยะ
- การประสานงานความร่วมมือกับเทศบาลในการจัดการขยะ
- จัดเวทีให้องค์ความรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เพื่อให้เข้าใจวิธีการจัดการขยะ ให้เข้าร่วมโครงการทสจ. แหล่งกระจายเชื้อโรค

ระดับเครือข่ายดำเนินการ โดยเครือข่ายบ้านมั่นคง

- เป็นพื้นที่รับซื้อขยะทุกชนิดของเทศบาลทุกเดือน
- ฝึกเยาวชนในชุมชนสามารถนำขยะมาขายให้กับบ้านมั่นคง
- การปรับภูมิทัศน์ของหมู่บ้านมั่นคง (ปลูกต้นไม้)
- การรณรงค์ให้คำแนะนำจากชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะที่เกิดจากไปไม่

ระดับหน่วยงาน/องค์กร ดำเนินการ โดยโรงเรียนโคกแมงเงา

- โครงการโรงเรียนปลอดขยะ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะ ครู>>นักเรียน
- การจัดการขยะเปียกโดยมีคนในชุมชนมารับ
- การจัดการขยะแห้งผ่านการศึกษาการคัดแยกขยะต่อนักเรียน
- โรงเรียนแยกขยะเพื่อขยายระหว่างโรงเรียนร่วมกับชุมชน
- กระดาษจะมีการจัดการทุก ๆ 2 เดือน

Funded by
the European Union

- ขยะขวดน้ำแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

ระดับประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือภาคีต่างๆ เช่น

- เทศบาลเมืองหนองคาย มีโครงการรับซื้อขยะ และขยะอันตราย
- รพ.สต.มีชัย มีตัวอย่างการแยกขยะต้นแบบที่ รพ.สต. และการส่งเสริม ดูแล บุรณาการ ผู้ป่วยติดเตียงเข้าไปดูสิ่งแวดล้อมในชุมชน ค้นหาสาเหตุเกิดจากขยะหรือไม่ ผ่านส่วนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- กรมธนารักษ์ มีแนวทางการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ราชพัสดุเพื่อเป็นพื้นที่คาร์บอนเครดิต
- กรมชลประทาน มีโครงการห้ามเกษตรกรทิ้งขยะทุกประเภทลงแหล่งน้ำและลำห้วย เพื่อลดการกีดขวางทางน้ำและแหล่งน้ำต้นเงิน และการจัดการสารพิษ ไม่ให้ทิ้งลงในอ่างเก็บน้ำและลำห้วย
- ทสจ. หน้าที่สนับสนุนวิชาการให้ความรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมๆ เพื่อช่วยชุมชนในการดูขยะในชุมชน การจัดการสเวีย่นไม้ไผ่ในการจัดการใบไม้แห้งในชุมชน

2.5. แผนงานที่ 5 ผลักดันเชิงนโยบายและสื่อสารสาธารณะ

ไม่ได้ดำเนินกิจกรรม จึงยังไม่มีผลการดำเนินงาน

3. สรุปปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา โครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ” (1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินโครงการนำร่อง

- 1) การจัดทำข้อเสนอโครงการนำร่องล่าช้า เนื่องจากมีการปรับแก้แบบฟอร์มโครงการ, การใช้เวลาในการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ, การหาองค์กรรับทุน
- 2) ชุมชน/แกนนำติดกิจกรรมหรือภารกิจหลัก เช่น งานบุญประเพณีต่างๆ กิจกรรมการเลือกตั้ง ส่งผลระยะเวลาการทำกิจกรรมไม่เป็นไปตามที่กำหนด
- 3) แกนนำคณะทำงานพื้นที่โคกแมงเงาเสียชีวิต ส่งผลให้กิจกรรมหยุดชะงัก เนื่องจากไม่มีหัวหน้าทีมในการขับเคลื่อนงาน

แนวทางการแก้ปัญหา

- 1) การจัดทำข้อเสนอโครงการและหาองค์กรรับทุน ทาง TEI และ CSNM ช่วยปรับแก้รายละเอียดเบื้องต้นเพื่อความรวดเร็วก่อนส่งให้ แกนนำพื้นที่ช่วยดูรายละเอียด และช่วยติดต่อหาองค์กรรับทุน ตามข้อกำหนดของ TEI
- 2) ปรับระยะเวลาและรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสม
- 3) ประชุมหารือร่วมกับแกนนำชุมชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อค้นหาแกนนำคณะทำงาน และสร้างความเข้าใจรายละเอียดแผนงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนงานต่อไป

Funded by
the European Union

4. การดำเนินกิจกรรมโครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ” (1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)
ตารางที่ 2 ภาพรวมการดำเนินงานของโครงการนำร่อง (แนบรายงานการประชุม รายชื่อผู้เข้าร่วมของการประชุมแต่ละครั้งในเอกสารแนบที่ 1)

หัวข้อกิจกรรมตามกรอบระยะเวลา (ครั้งที่.../จำนวนครั้งทั้งหมด) สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่รายงาน	จำนวน (คน)							
	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด	ผู้หญิง	ภาคประชา สังคม	ผู้หญิง (ภาคประชา สังคม)	เทศบาล	ภาครัฐ	ภาควิชาการ	ภาคธุรกิจ/ สื่อมวลชน
แผนงานที่ 1 การสร้างทีม สร้างภาคีเครือข่าย พัฒนาศักยภาพ และวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย								
วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566 1.1 ประชุมคณะทำงาน (ครั้งที่ 1/2) สระใคร สถานที่ ศพก.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 11 คน คณะทำงานโครงการ 5คน CSNM = - คน	7 คน	10 คน 1 องค์กร	7 คน	..คน ..เทศบาล	คน หน่วยงาน	1 คน 1 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 18 มีนาคม 2566 1.1 ประชุมคณะทำงาน (ครั้งที่ 2/2) สระใคร สถานที่ ศพก.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 11 คน คณะทำงานโครงการ 5คน CSNM = - คน	7 คน	10 คน 1 องค์กร	7 คน	..คน ..เทศบาล	คน หน่วยงาน	1 คน 1 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 8 มิถุนายน 2566 1.1 ประชุมคณะทำงาน (ครั้งที่ 1/2) โศกแมงเงา สถานที่ กศน. ต.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 14 คน คณะทำงานโครงการ 4คน CSNM = 4 คน	5 คน	9 คน 1 องค์กร	4 คน	..คน ..เทศบาล	1 คน 1 หน่วยงาน	4 คน 1 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 20 มิถุนายน 2566 1.1 ประชุมคณะทำงาน (ครั้งที่ 2/2) โศกแมงเงา สถานที่ กศน. ต.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 18 คน คณะทำงานโครงการ 4คน CSNM = 3 คน	10 คน	12 คน 7 องค์กร	8 คน	2 คน 1เทศบาล	1 คน 1 หน่วยงาน	3 คน 1 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 21 มิถุนายน 2566 1.3 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ครั้งที่ 1/1) สระใคร สถานที่ ศพก.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 30 คน คณะทำงานโครงการ 5คน CSNM = 3 คน	10 คน	17 คน 5 องค์กร	9 คน	2 คน 1เทศบาล/ อบต.	6 คน 5 หน่วยงาน	4 คน 2 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
แผนงานที่ 2 การจัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง								
วันที่ 4/กันยายน/2566 ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง (1/3) โศกแมงเงา สถานที่ กศน.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 13 คน คณะทำงานโครงการ 5คน CSNM = 2 คน	8 คน	12 คน 3 องค์กร	7 คน	คน เทศบาล/ อบต.	1 คน 1 หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ

Funded by
the European Union

หัวข้อกิจกรรมตามกรอบระยะเวลา (ครั้งที่.../จำนวนครั้งทั้งหมด) สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่รายงาน	จำนวน (คน)							
	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด	ผู้หญิง	ภาคประชาสังคม	ผู้หญิง (ภาคประชาสังคม)	เทศบาล	ภาครัฐ	ภาควิชาการ	ภาคธุรกิจ/สื่อมวลชน
วันที่ 5/กันยายน/2566 ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง (1/3) สระใคร สถานที่ ศพก.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 16 คน คณะทำงานโครงการ 4คน CSNM = 2 คน	4 คน	16 คน 5 องค์กร	4 คน	คน เทศบาล/ อบต.	คน หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 7/กันยายน/2566 อบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนผังภูมิเวศ โดกแมงเงา+สระใคร สถานที่ มรภ.อุดรธานี	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 14 คน คณะทำงานโครงการ 7คน CSNM = คน	7 คน	13 คน 3 องค์กร	6 คน	คน เทศบาล/ อบต.	1 คน 1 หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
แผนงานที่ 3.การจัดทำภาพอนาคต								
วันที่ 14 ธันวาคม 2566 เวทีการจัดทำภาพอนาคตฯ พื้นที่โคกแมงเงา สถานที่ กศน.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 18 คน คณะทำงานโครงการ 3คน CSNM = 1 คน	10 คน	12 คน 3 องค์กร	8 คน	1 คน เทศบาล/ อบต.	6 คน 6 หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 14 ธันวาคม 2566 เวทีการจัดทำภาพอนาคตฯ พื้นที่สระใคร สถานที่ ศพก.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 19 คน คณะทำงานโครงการ 5คน CSNM = 1คน	4 คน	19 คน 3 องค์กร	4 คน	คน เทศบาล/ อบต.	คน หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
แผนงานที่ 4.การจัดทำธรรมนูญชุมชนชุมชน								
วันที่ 25 ธันวาคม 2566 เวทีจัดทำข้อตกลงชุมชนฯ พื้นที่โคกแมงเงา สถานที่ กศน.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 23 คน คณะทำงานโครงการ 4คน CSNM = 2คน	12 คน	17 คน 3 องค์กร	11 คน	1 คน เทศบาล/ อบต.	5 คน 5 หน่วยงาน	1 คน 1 หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
วันที่ 25 ธันวาคม 2566 เวทีจัดทำข้อตกลงชุมชนฯ พื้นที่สระใคร สถานที่ ศาลาวัดไชยาประดิษฐ์ อ.สระใคร จ.หนองคาย	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด = 22 คน คณะทำงานโครงการ 4คน CSNM = 2คน	11 คน	20 คน 3 องค์กร	11 คน	คน เทศบาล/ อบต.	2 คน 2 หน่วยงาน	คน หน่วยงาน	..คน ..สื่อ
แผนงานที่ 5.ผลักดันเชิงนโยบายและสื่อสารสาธารณะ								
วันที่ ...../...../..... กิจกรรมที่ .... ชื่อกิจกรรม.....								

Funded by
the European Union

หัวข้อกิจกรรมตามกรอบระยะเวลา (ครั้งที่.../จำนวนครั้งทั้งหมด) สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่รายงาน	จำนวน (คน)							
	ผู้เข้าร่วมทั้งหมด	ผู้หญิง	ภาคประชาสังคม	ผู้หญิง (ภาคประชาสังคม)	เทศบาล	ภาครัฐ	ภาควิชาการ	ภาคธุรกิจ/สื่อมวลชน
สถานที่.....								
วันที่ ...../...../..... กิจกรรมที่ .... ชื่อกิจกรรม..... สถานที่.....								

หมายเหตุ: สามารถเพิ่มเติมกิจกรรมตามที่สามารถดำเนินการได้ หากมีนอกเหนือจากแผนการดำเนินงานที่ระบุใน MoUs

Funded by
the European Union

5. ผลผลิตจากการดำเนินโครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ”

ตารางที่ 3 ตารางผลผลิตตลอดการดำเนินโครงการนำร่อง

แผนงาน/กิจกรรม (ทำอะไร)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับตามข้อเสนอโครงการ	ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานจริง (ช่วง 1 กุมภาพันธ์-30 มิถุนายน 2566) (แบบผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานในเอกสารแนบ 2)
แผนงานที่ 1 : การสร้าง ทีม สร้างภาคีเครือข่าย พัฒนาศักยภาพ และ วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	1) เกิดกลไกการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพอย่างน้อย 2 พื้นที่/กลไก 2) งานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3) ผลการติดตามความก้าวหน้า หนุนเสริม ปรับปรุงการทำงานร่วมกัน 1 ชุด 4) ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มคน องค์กร เครือข่ายภาคีที่ เกี่ยวข้อง 1 ชุด	1) เกิดกลไกการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพอย่างน้อย 2 พื้นที่/กลไก 2) งานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3) ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มคน องค์กร เครือข่ายภาคี ที่เกี่ยวข้อง 1 ชุด
แผนงานที่ 2 : การจัดทำ ผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง	เกิดการสร้างความเข้าใจ ข้อมูล สถานการณ์ระบบนิเวศพื้นที่ นำไปสู่การวาง แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันเป็นข้อมูล หรือองค์ความรู้ศักยภาพพื้นที่ อย่างน้อย 2 เมือง	รายงานข้อมูล สถานการณ์ระบบนิเวศพื้นที่ แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็น ข้อมูล หรือองค์ความรู้ศักยภาพพื้นที่ 2 เมือง ผ่านแผนผังภูมินิเวศชุมชน
แผนงานที่ 3 : การจัดทำ ภาพอนาคตเพื่อการ วาง แผน จัด การ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1) เกิดพื้นที่สาธารณะสร้างความร่วมมือ หาแนวทางแก้ไขและเตรียมรับมือ ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2 เมือง 2) กระตุ้นให้คนได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	1) เกิดภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 เมือง ผ่านพื้นที่สาธารณะสร้างความร่วมมือ หาแนวทางแก้ไขและเตรียม รับมือผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2) กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ
แผนงานที่ 4 : การจัดทำ ธรรมนูญชุมชนชุมชน	1) ชุมชนรู้สิทธิของตนเองตามกฎหมายและใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้อง 2) เกิดกรอบ แนวทาง กติกา ข้อตกลงร่วม หรือทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนเห็น ร่วมกัน และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติจริง 2 เมือง	เกิดกรอบ แนวทาง กติกา ข้อตกลงร่วม หรือทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนเห็น ร่วมกัน และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติจริง 1 เมือง (โคกแมงเงา)
แผนงานที่ 5 : ผลักดัน เชิงนโยบายและสื่อสาร สาธารณะ	1) ผลักดันแนวทาง กติกา ข้อตกลงร่วม หรือทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนเห็น ร่วมกัน ให้มีการนำไปปฏิบัติจริง	ไม่ได้ดำเนินการ

Funded by
the European Union

แผนงาน/กิจกรรม (ทำอะไร)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับตามข้อเสนอโครงการ	ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานจริง (ช่วง 1 กุมภาพันธ์-30 มิถุนายน 2566) (แบบผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานในเอกสารแนบ 2)
	2) มีแนวปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนวทางการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงของเมืองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยเมืองละ 1 แนวทาง	

Funded by
the European Union

6. สรุปผลงานที่ได้รับการเผยแพร่ โครงการนำร่อง “พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ” (1 กุมภาพันธ์-31 ธันวาคม 2566) (ลงข่าว บทความ ลงหนังสือพิมพ์ หรือ ออกสื่อทางโทรทัศน์ หรือเผยแพร่ผ่านช่องทาง Social Network ต่างๆ)

- 6.1. ประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการต่างๆ และเวทีประชุมอื่นๆร่วมกับภาคีเครือข่าย นอกจากนี้ชี้แจงรายละเอียดโครงการด้วยวาจาแล้ว โครงการยังได้นำเอกสารประกอบการประชุมที่ เช่น แผ่นพับโครงการ สรุปย่อโครงการ มอบให้แก่ภาคีเครือข่ายผู้เข้ามาเข้าร่วม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการร่วมไปด้วย
- 6.2. สื่อออนไลน์ โดยได้ประชาสัมพันธ์โครงการนำร่อง และข่าวสารการเคลื่อนไหวอื่นๆ ผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ของศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ และกลุ่มวิจัยความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผ่านเว็บไซต์ ดังนี้ เว็บไซต์ <https://wesd.kku.ac.th/> และเพจ Facebook: <https://www.facebook.com/wesdkku>
- 6.3. สื่อวิทยุชุมชน โดยคณะทำงานนำข่าวสาร หรือข้อมูลการขับเคลื่อนโครงการ ส่งต่อให้กับสถานีวิทยุชุมชนในการ สื่อสารต่อไป

7. ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากกิจกรรมจากการดำเนินโครงการนำร่อง นั้น มีความเชื่อมโยงกับความเปราะบางด้านสภาพภูมิอากาศของกลุ่มชุมชนชายขอบและกลุ่มเปราะบางหรือไม่ –**การดำเนินโครงการนำร่องนี้สามารถช่วยลดความเปราะบาง แก้ปัญหา ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับกลุ่มคนเปราะบางซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้หรือไม่? อย่างไร?**

กลุ่มชุมชนชายขอบและกลุ่มเปราะบาง เล็งเห็นความสำคัญและผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง เกิดพื้นที่สาธารณะ ในการได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ การสร้างความเข้าใจ แสดงความคิดเห็น และได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมนำร่อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ กิจกรรมที่มีการระดมความคิดเห็น ก็ได้แสดงความเห็นให้ข้อเสนอแนะ ผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น กลุ่มชาวบ้านที่ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ในการเก็บผัก เก็บสมุนไพร ได้เสนอผลกระทบหากผืนป่านำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ เป็นต้น หรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมลดหรือแก้ไขปัญหา เช่น กลุ่มเด็กนักเรียนชุมชนโคกแมงเงา ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะ ก็ได้มีกิจกรรมลดขยะในโรงเรียน รวมถึงการรับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมเพื่อลด แก้ปัญหา หรือรับมือ เช่น กลุ่มคนเปราะบางในพื้นที่ชุมชนโคกแมงเงา ที่เป็นกลุ่มสตรี กลุ่มป่วยติดเตียง ที่ได้รับผลกระทบจากกลิ่นขยะ ก็รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมเพื่อจัดการขยะจากโครงการฯ ร่วมกับเทศบาลเมืองหนองคาย นอกจากนี้ก็เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้น

8. เนื่องจาก EU ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องเพศและสตรี และหนึ่งในวัตถุประสงค์ของโครงการ SUCCESS คือโครงการนำร่องที่สามารถเสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชนและแก้ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศ ดังนั้นจำเป็นต้องระบุให้ได้ว่า **โครงการนำร่องได้ดำเนินกิจกรรมโดยนำปัญหาที่กลุ่มผู้หญิงได้รับจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความไม่เท่าเทียมทางเพศและสตรี หรือเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวของผู้หญิง ไปประกอบหรือไม่? อย่างไร? มีผลผลิตผลลัพธ์อะไรบ้าง?**

โครงการนำร่องฯ ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องเพศและสตรี โดยเน้นสัดส่วนของสตรีในการเข้าร่วมกิจกรรม ตั้งแต่การเข้าร่วมเป็นกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ

Funded by
the European Union

ในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการนำปัญหาที่กลุ่มผู้หญิงได้รับจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น กลุ่มเปราะบางที่เป็นสตรีมีครรภ์ สตรีสูงอายุ ได้รับผลกระทบจากปัญหาการจัดการขยะในชุมชน เป็นต้น

9. เนื่องจากแต่ละโครงการมีแผนงานในการจัดตั้ง “คณะกรรมการเมือง” หรือ “คณะกรรมการอำนวยการ” ซึ่งเป็นเครือข่ายระดับสูงที่มีบทบาทในการขับเคลื่อน สนับสนุน และสามารถต่อยอดการดำเนินงานและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ในอนาคต ดังนั้นจำเป็นต้องใส่รายละเอียดของ **“องค์ประกอบของคณะกรรมการเมืองหรือคณะกรรมการอำนวยการ”** โดยเฉพาะ บทบาทการต่อยอดการดำเนิน การประสานงาน และความร่วมมือแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการดำเนินกิจกรรมซ้ำและขยายผลของกิจกรรมภายใต้โครงการนำร่องให้เพิ่มมากขึ้น

โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ ได้มีการวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน และร่วมการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการโครงการนำร่องพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ดังนี้

คณะกรรมการโครงการนำร่องพื้นที่ โศกแมงเงา

- 1) นางอำไพ พันธุ์รัตน์ ประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ,ประธานชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 2) นางธนพร วงศ์แสง รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 3) นางจิรารัตน์ พิลาพร รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 4) นายกิตติศักดิ์ โลหิต คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 5) นายจรรย์ บุญประกอบ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลมีชัย
- 6) นายแสน ดวงศรี คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 7) นายเสริมวิทย์ สุตรสุคนธ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 8) นางขวัญใจ อินดา คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 9) นายวิชัย สอนคณวงศ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 10) นางสาวฤทัยวัลค์ ขาเมระนียะ เลขานุการ/การเงินบัญชี โครงการนำร่องฯ
- 11) นางสาวศศิธร สุวรรณมาตร ประธาน อสม.ชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 12) นางละคร ไพรัตน์ ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ
- 13) นางฉานิกา นันทะมีชัย ตัวแทนกลุ่มสตรี
- 14) นางสมร อาสนะชัย แกนนำชุมชนโคกแมงเงาสามัคคี
- 15) นายสังวาลย์ ริมเขาใหญ่ รองนายกเทศมนตรีเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 16) ส่วนบริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 17) สำนักช่าง เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 18) นาง ผกาพันธ์ ผาเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแมงเงา ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 19) นางกนกพร อุตตะมะบาล หัวหน้าครู กศน.ตำบลมีชัย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 20) อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

Funded by
the European Union

สำหรับพื้นที่สระใคร ใช้กลไกผู้รับผิดชอบและดำเนินโครงการนำร่องฯ เป็นหลักและประสานกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ ดังนี้

1) หัวหน้าโครงการ/ที่ปรึกษา

นายพูลสมบัติ นามหล้า ประธานกรรมการมูลนิธิชุมชนอีสาน รับผิดชอบเป็นที่ปรึกษาโครงการ ให้คำแนะนำกำกับกิจกรรมภายในโครงการให้เป็นไปตามแผนงาน

2) หัวหน้าทีมเมืองสระใคร

นายพรเสนต์ ไกรรัตน์ กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบเป็นหัวหน้าทีม/ผู้ประสานงานพื้นที่

3) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร

นายสำรวย นามบุปผา กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน

4) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร

นางบังอร สิงหาพรหม กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน

5) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร

นางกุลลาภ คำผาสุก กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน

6) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร

นางทิพวรรณ บุตรวงศ์ กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน

10. หน่วยงานผู้รับทุน ได้รับองค์ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ อาทิ แนวทาง แนวคิด แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการ เมือง ชุมชน การเตรียมความพร้อมด้านอากาศ และภัยพิบัติ หรือไม่? อย่างไร? และจากการดำเนินโครงการนำร่องนี้สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง?

มูลนิธิชุมชนอีสาน ผู้รับทุนโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ ได้จัดทะเบียนเป็นองค์กรด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการนำร่องนี้ องค์กรยิ่งได้เพิ่มพูนองค์ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ อาทิ แนวทาง แนวคิด แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการ เมือง ชุมชน การเตรียมความพร้อมด้านอากาศ และภัยพิบัติ ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง ของประธานมูลนิธิฯ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายพื้นที่ดำเนินงานทั้งภาคอีสานและภาคใต้ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญต่างๆ ทั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับกิจกรรมอื่นๆขององค์กรต่อไป

การใช้ “แผนผังภูมินิเวศ” (Ecological Spatial Plan) ในการเป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ (Strategic Instrument) ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาจัดการเมือง ควบคู่กับการใช้แผนที่เดินดิน และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS (geographic information system) ที่ใช้กำหนดข้อมูลและสารสนเทศ ข้อมูลและแผนที่มีส่วนสัมพันธ์กับข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) โดยเน้นพื้นฐานจากการมีส่วนร่วมของภาคส่วนภาคีเครือข่ายต่างๆในพื้นที่

11. โครงการนำร่องบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร และช่วยเพิ่มศักยภาพให้แก่กลุ่มเปราะบางอย่างไร

โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ บรรลุวัตถุประสงค์ และช่วยเพิ่มศักยภาพให้แก่กลุ่มเปราะบาง ให้เล็งเห็นความสำคัญและผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง เกิดพื้นที่สาธารณะ

Funded by
the European Union

ในการได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ การสร้างความเข้าใจ แสดงความคิดเห็น และได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมนาร่อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังรายละเอียดตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) เพื่อสร้างแผนผังระบบนิเวศของพื้นที่เป้าหมาย ที่รวมเอานิเวศธรรมชาติและนิเวศที่มนุษย์สร้างขึ้นมาในกระบวนการกลายเป็นเมือง ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย โดย แกนนำชุมชน นำเอาข้อมูลมาลงในแผนที่เดินดิน หรือปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และให้ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนที่เดินดินเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

2) เพื่อสร้างข้อตกลงของชุมชน (People Charter) สำหรับเป็นเครื่องมือในการติดตาม การเปลี่ยนแปลง และผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง มีการจัดทำพจนานาคต และสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาข้อตกลงชุมชนเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกับกลุ่มเป้าหมายสำคัญประกอบด้วย แกนนำชุมชน ผู้มีส่วนได้เสีย และกลุ่มเปราะบางหรือตัวแทน ซึ่งกลุ่มนี้ถือว่ามีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นผู้รับประโยชน์และผลกระทบโดยตรง ทั้งในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อลดหรือแก้ปัญหา หรือได้รับผลกระทบจากปัญหาที่จะเกิดขึ้น กลุ่มที่สองคือ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานราชการระดับอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ธารักษ์พื้นที่หนองคาย แขวงทางหลวงหนองคาย โยธาและผังเมืองหนองคาย โครงการชลประทานหนองคาย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย เป็นต้น

3) เพื่อสร้างศักยภาพ หรือความเข้มแข็งขององค์กรประชาสังคม หรือองค์กรชุมชน ในการเข้าร่วมผลักดันให้เกิดการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของเมือง บนฐานของระบบนิเวศธรรมชาติ (nature-based solutions) ผ่านกระบวนการพัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การปฏิบัติจริง ในกิจกรรมโครงการนาร่อง

12. คณะทำงานโครงการสามารถต่อยอดการดำเนินการต่อจากโครงการนาร่องได้อย่างไรบ้าง? และหน่วยงานภาครัฐท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นๆ จะรับดำเนินการเพื่อต่อยอดในประเด็นอะไร และดำเนินการอย่างไรได้บ้าง?

1) ผลักดันให้เกิดการนำข้อตกลงของชุมชน (People Charter) เป็นเครื่องมือในการติดตาม การเปลี่ยนแปลง และผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง

2) พัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายในด้านต่างๆ

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานและการขยายผลต่อยอดสู่พื้นที่อื่นๆ

Funded by
the European Union

เอกสารแนบ 1

รายงานสรุปการประชุม

โครงการนำร่อง

“พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ”

(1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)

หมายเหตุ : รายงานสรุปการประชุมต้องสอดคล้องกับตารางที่ 2

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม
ชื่อการประชุม. การประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ 1

วันที่ 20 เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2566 เวลา 09.00
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิดร่วมทำบนฐานระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์
เตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในการทำงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- คณะทำงานมีความเข้าใจภาพรวมของโครงการนำร่องทั้งหมด
- ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เริ่มประชุมเวลา 09.00
วาระที่ 1 เรื่อง สรุปภาพรวมงานของโครงการ
สรุปสาระ

เป็นการทบทวนและพูดคุยซักถามเพื่อสร้างความเข้าใจภาพรวมของโครงการ
ตั้งแต่ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย รายละเอียด
กิจกรรม งบประมาณ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพ ในการทำงานโครงการมากขึ้น

วาระที่ 2 เรื่อง การระดมความคิดกลุ่ม
สรุปสาระ

ระดมความคิดเรื่อง
- ยุทธวิธีในการประสานงาน การแสวงหาส่วนร่วมในการทำงาน การสร้าง
ความเข้าใจกับหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล
สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลสระใคร โรงเรียน
ประถม มัทธยม วัด องค์การสหประชาชาติสามตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- อุดรศรีปัญหาในการประสานงาน พื้นที่เป้าหมาย ทักษะของผู้นำชุมชน
ต่อการทำงานของกลุมนุรักษ์ป่าชุมชนไชยา
- จุดอ่อนและจุดแข็งในชุมชน

ปิดประชุมเวลา..... 12.30 น.

Funded by
the European Union

- รับประทานอาหารร่วมกัน

รูปประกอบ (อย่างน้อย 3 รูป)

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม
ชื่อการประชุม. การประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ 2

วันที่ 18 เดือนมีนาคม ปี 2566 เวลา 09.30
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิดร่วมทำบนฐานระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน
2. ศึกษาแผนกิจกรรมการพัฒนาเมืองแบบมีส่วนร่วมบนฐานระบบนิเวศ ปี 2566

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้ข้อมูลชุมชนที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม
- คณะทำงานเข้าในรายละเอียดแผนงาน ในแต่ละกิจกรรมมากขึ้น
- ความร่วมมือในทีมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

เริ่มประชุมเวลา 09.30

วาระที่ 1 เรื่อง วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เป้าหมายในการทำกิจกรรมปี 2566
สรุปสาระ

1. เป้าหมายการทำกิจกรรมปี 2566 มี 4 พื้นที่หลัก คือ ป่าชุมชนไชยา ซึ่งเป็นพื้นที่ป่า 786 ไร่และรอบๆ ที่จะถูกเปลี่ยนสภาพเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ หมู่บ้านไชยาหมู่ที่ 4 หมู่บ้านสระใครหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 10 ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการของอำเภอสระใคร เช่น โรงพยาบาล ที่ว่าการอำเภอ โรงเรียนประถม ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน 2 แห่ง สถานีตำรวจ สาธารณสุขอำเภอ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม สภาพสังคม วิถีชีวิตของชุมชน สภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่ ซึ่งพบว่ามีทั้งในด้านบวกและในด้านลบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- คำถามในการระดมความคิด ถ้าเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษจะส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง

- อะไรเป็นผลกระทบในด้านบวก / อะไรเป็นผลกระทบในด้านลบ

วาระที่ 2 เรื่อง

สรุปสาระ

Funded by
the European Union

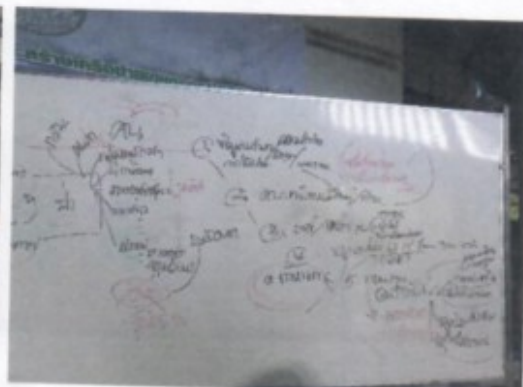

รายละเอียดกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม / การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
/ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการดำเนินโครงการ
ระดมความคิด

- อุดรศรีปัญหาในการดำเนินกิจกรรมโครงการ พื้นที่เป้าหมาย ทักษะคิดของ
ผู้นำชุมชน
- จุดอ่อนและจุดแข็งในชุมชนเป้าหมาย

ปิดประชุมเวลา.....15.00 น.

รูปประกอบ (อย่างน้อย 3 รูป)

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 1 สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน

วันที่ 8 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00-15.00 น.

ณ ห้องประชุม กศน.ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ เตรียมความพร้อมในการทำงาน และการดำเนินโครงการนำร่องในพื้นที่
2. เพื่อออกแบบโครงสร้างคณะกรรมการโครงการนำร่อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดกลไกการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมและโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง และโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์

สรุปสาระ

- การชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมและโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมืองโดย ศ.ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์
  - โครงการวิจัยเรื่อง “ประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง” (SUCCESS)
  - เป้าหมาย 1) เพิ่มความสามารถการปรับตัวเมือง 2) เสริมสร้างองค์ความรู้ 3) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - กิจกรรมสำคัญ สร้างความรู้และทักษะรับมือสภาพอากาศ, กระบวนการมีส่วนร่วม ปรับปรุงกลไกแก้ปัญหา, เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว ปรับปรุงการจัดการ, สื่อสารเรื่องภูมิอากาศของเมืองและการบริหารจัดการ
- รายละเอียดโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา) โดย นายธนาคาร ผินสุ่ ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์

Funded by
the European Union

- ผลประเมินความเปราะบางพบว่า เน้นไปที่ประเด็นขยะที่ชุมชนเห็นว่าได้รับผลกระทบมากที่สุด จึงจัดทำโครงการนำร่อง : พัฒนาเมืองแบบร่วมมือ ร่วมทำ บณฐานระบบนิเวศ สร้างแผนผังระบบนิเวศ, สร้างข้อตกลงของชุมชน , ผลักดันให้เกิดการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของเมือง บณฐานของระบบนิเวศธรรมชาติ

วาระที่ 2 เรื่อง การหารือแนวทางการขับเคลื่อนโครงการนำร่องฯในพื้นที่ และบทบาทผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พื้นที่โคกแมงเงา โดย แกนนนำชุมชน คณะทำงานฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคียุทธศาสตร์อื่นๆ และอาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ เนื่องจากหัวหน้าคณะทำงานในพื้นที่ คือพ่อสุรเชษฐ์ นนละพล ได้เสียชีวิตลง จึงต้องมีหาคณะทำงานใหม่ โดยมีแม่ธนพร วงศ์แสง เป็นผู้ประสานงานหลัก ซึ่งที่ประชุมได้สรุปรายชื่อคณะทำงานชุดใหม่ ดังนี้

- 1) นางอำไพ พันธุ์รัตน์ ประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ,ประธานชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 2) นางธนพร วงศ์แสง รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 3) นางจิรรัตน์ พิลลาพรม รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 4) นายกิตติศักดิ์ โลหิต คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 5) นายจรรย์ บุญประกอบ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลมีชัย
- 6) นายแสน ดวงศรี คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 7) นายเสริมวิทย์ สุตรสุคนธ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 8) นางขวัญใจ อินดา คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 9) นายวิชัย สนคณวงศ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 10) นางสาวฤทัยวัลค์ ขาเมระนียะ เลขานุการ/การเงินบัญชี โครงการนำร่องฯ
- 11) นางสาวศศิธร สุวรรณมาตร ประธาน อสม.ชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 12) นางละคร ไพรัตน์ ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ
- 13) นางฉานิกา นันทะมีชัย ตัวแทนกลุ่มสตรี
- 14) นางสมร อาสนะชัย แกนนนำชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 15) นายสังวาลย์ ริมเขาใหญ่ รองนายกเทศมนตรีเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 16) ส่วนบริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 17) สำนักช่าง เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 18) นาง ผกาพันธ์ ผาเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแมงเงา ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ

Funded by
the European Union

19) นางกนกพร อุตตะมะบาล หัวหน้าครู กศน.ตำบลมีชัย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ

20) อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2 เพื่อชี้แจงโครงการและวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน

วันที่ 20 มิถุนายน 2566 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ ห้องประชุมศูนย์บริการสาธารณสุข 1 ชั้น 2 เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นชี้แจงโครงการสร้างความเข้าใจ
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชาวบ้านผู้มีส่วนได้เสีย มีความเข้าใจภาพรวมโครงการ และมีความร่วมมือกัน
2. เกิดแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมและโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง และโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์

สรุปสาระ

- การชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมและโครงการประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมืองโดย ศ.ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์
  - โครงการวิจัยเรื่อง “ประชาสังคมร่วมแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง” (SUCCESS)
  - เป้าหมาย 1) เพิ่มความสามารถการปรับตัวเมือง 2) เสริมสร้างองค์ความรู้ 3) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - กิจกรรมสำคัญ สร้างความรู้และทักษะรับมือสภาพอากาศ, กระบวนการมีส่วนร่วม ปรับปรุงกลไกแก้ปัญหา, เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว ปรับปรุงการจัดการ, สื่อสารเรื่องภูมิอากาศของเมืองและการบริหารจัดการ
- รายละเอียดโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา) โดย นายธนาคาร ผินสู๋ ศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์

Funded by
the European Union

- ผลประเมินความเปราะบางพบว่า เน้นไปที่ประเด็นขยะที่ชุมชนเห็นว่าได้รับผลกระทบมากที่สุด จึงจัดทำโครงการนำร่อง : พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ สร้างแผนผังระบบนิเวศ, สร้างข้อตกลงของชุมชน , ผลักดันให้เกิดการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของเมือง บนฐานของระบบนิเวศธรรมชาติ
- กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย สร้างและพัฒนาทีม วิเคราะห์ภาคี, จัดทำผังระบบนิเวศ, จัดทำภาพอนาคต, จัดทำธรรมนูญชุมชน, ผลักดันเชิงนโยบาย.สื่อสาร โดยอพท. หรือหน่วยงานเกี่ยวข้อง นำไปพัฒนาเป็นแผน

วาระที่ 2 เรื่อง ประเด็นพูดคุยแลกเปลี่ยน: องค์กร หน่วยงาน และเครือข่ายมีแนวทางในการสนับสนุนให้โครงการนี้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างไร โดย แกนนนำชุมชน คณะทำงานฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคียุทธศาสตร์อื่นๆ และอาจารย์พลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- โรงเรียนส่งต่อความรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อมจากคุณครูสู่เด็กนักเรียน และนำไปสู่ผู้ปกครอง (มีโครงการขยะเป็นศูนย์อยู่แล้ว-zero waste)
- ชุมชนโคกแมงเงา มีกิจกรรมรณรงค์ให้ทุกบ้าน พร้อมกับ อสม.คัดแยกขยะเพื่อขายให้กับเทศบาล
- เทศบาล มีแผนการออกไปซื้อขยะในชุมชน/มีแผนแจ้งบุคลากรเพื่อจัดการการทิ้งขยะของรถบรรทุก
- เทศบาล แนวทางในการขยายสมาชิกเพิ่มขึ้นในชุมชนโคกแมงเงาในการร่วมคัดแยกขยะให้ครอบคลุมมากขึ้น/ช่วยดูแลเรื่องขยะและการทำความสะอาดในชุมชน/แนวทางนำขยะไปเลี้ยงสัตว์
- กองทุนขยะเทศบาล ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ในการคัดแยกขยะแต่ละประเภท และเป็นการรับซื้อและนำไปขายต่อ
- กองทุนหมู่บ้าน สนับสนุนทางอ้อมในบางส่วนคือคณะกรรมการชุมชนมีบทบาทสนับสนุนมากกว่าบางคนเป็นทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุน/แบ่งงบบางส่วนช่วยเหลือสาธารณชนประโยชน์
- อสม. รณรงค์ในครัวเรือนไม่ให้เผาขยะ เริ่มตั้งแต่ต้นทาง โดยชุมชนมีรูปภาพบ้านมั่นคงเริ่มทำกันแล้ว/เพิ่มมาตรการจัดการขยะ ความสะอาด ในช่วงที่ อสม.ออกเยี่ยมบ้านด้วย
- อบจ. จะจ้างบริษัทเอกชนในการจัดการขยะพิษที่เกิดขึ้น
- กองช่าง มีแผนที่ผังเมืองสามารถนำมาใช้ได้ ระบุ พื้นที่สำหรับการปลูกสร้าง โคกแมงเงาจะเป็นพื้นที่ปลูกสร้างไม่ให้เกิดสิ่งก่อสร้างในชุมชน (ทางเทศบาลมีข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่อยู่สำหรับสนับสนุน)
- สหกรณ์มิตรภาพบ้านมั่นคง เป็นสถานที่รับซื้อขยะที่เชื่อมการทำงานกับเทศบาล (เดือนละ 1 ครั้ง/เดือน) และการให้คำแนะนำในการจัดการขยะแก่คนในชุมชน/ผู้สูงอายุด้วย

Funded by
the European Union

- กศน. มีการขับเคลื่อนเรื่องอาชีพ การลงพื้นที่ การประชาคม จะมีนักเรียน นักศึกษาเข้าร่วมด้วย มีหลักสูตรการนำเศษผ้ามาประดิษฐ์
- โรงเรียน มีการประดิษฐ์โมบายจากขวดน้ำ
- พ่อเสริมวิทย์ เสนอว่าต้องมีถังขยะรองรับนักท่องเที่ยวด้วย เพราะชุมชนศรีคุณเมืองลำดวน มีนักท่องเที่ยวมาตลอด

*** ประเด็นข้อกังวลคือรถบรรทุกสิบล้อทิ้งขยะบริเวณถนนใหญ่

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม
ชื่อการประชุม. การประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วันที่ 21 เดือนมิถุนายน ปี 2566 เวลา 08.30
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิดร่วมทำบนฐานระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์

1. ประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หาแนวร่วมในการทำงาน
2. ชี้แจงแผนงานโครงการปี 2003
3. เตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- หน่วยงานราชการ องค์กรชุมชน ตลอดจนตัวแทนชาวบ้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความเข้าใจในภาพรวมของโครงการ ความร่วมมือในการทำงาน
- ได้รับแนวคิดและข้อเสนอแนะในการทำงานจากการเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุม

เริ่มประชุมเวลา 09.00

วาระที่ 1 เรื่อง สรุปภาพรวมงานของโครงการ Success ภาคอีสาน

- สรุปสาระนำเสนอความเป็นมาของโครงการ Success ภาคอีสาน ซึ่งมี การดำเนินการในสามจังหวัด คือ ขอนแก่น อุดรและหนองคาย แต่ละที่มีปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะการทำงานในแต่ละพื้นที่ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา

วาระที่ 2 เรื่อง - การดำเนินงานในพื้นที่สระใคร นำเสนอ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาต่างของโครงการ

- นำเสนอรายละเอียดกิจกรรม วัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานองค์กรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานโครงการมากขึ้น

วาระที่ 3 -การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม
สรุปสาระ

Funded by
the European Union

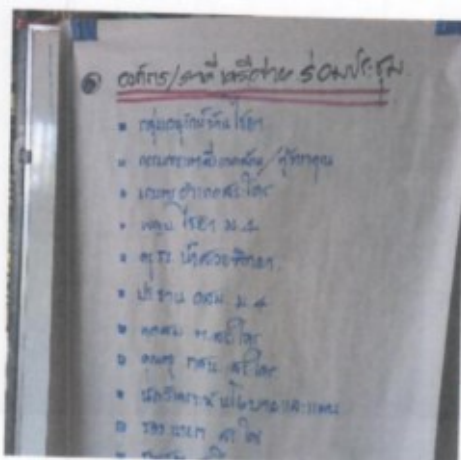

ระดมความคิดเรื่องการจัดทำแผนที่เดินดิน แผนภูมิทัศน และการจัดทำธรรมนูญชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้พูดและเสนอการมีส่วนร่วมในการทำงานซึ่งมีหลายหน่วยงาน ได้จัดทำแผนภูมิทัศนของตนเองเพื่อใช้ในงานที่เกี่ยวข้องเช่น อบต.สระใคร สาธารณสุขและรพสต.สระใคร แต่แผนที่ดังกล่าวเป็นแผนที่เฉพาะที่มีข้อมูลจำกัดและเจาะจง และแต่ละหน่วยงานพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนเป้าหมาย

ปิดประชุมเวลา..... 13.00 น.

- รับประทานอาหารร่วมกัน

รูปประกอบ (อย่างน้อย 3 รูป)

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง ครั้งที่ 1 : การอบรมเชิงปฏิบัติการ“แผนที่เดินดิน สู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ”

วันที่ 4 กันยายน 2566 เวลา 09.00-16.00 น.

ณ ห้องประชุม กศน.ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการจัดทำข้อมูลชุมชน โดยการใช้เครื่องมือแผนที่เดินดิน ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเมืองสำหรับเผชิญการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยเน้นพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ จนนำไปสู่การเป็นนโยบายหรือข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาเมืองต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดแผนที่เดินดิน ที่นำไปสู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง การทบทวนสถานการณ์ปัญหา ประเด็นสำคัญ ในพื้นที่โคกแมงเงาที่นำไปสู่การจัดทำโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- พ.ศ. 2556 มีมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 26.77 ล้านตัน หรือ 73,355 ตันต่อวัน อัตราการเกิดมูลฝอยโดยเฉลี่ยทั่วประเทศอยู่ที่ 1.15 กก ต่อคน
- ขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นผลมาจาก การเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวของชุมชน การขยายตัวทางเศรษฐกิจ นำสู่ภัยร้าย ๆ หลายเรื่อง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค เกิดมลพิษทางอากาศ เกิดมลพิษทางน้ำ เป็นพิษและอันตราย
- ดังนั้น ขยะมูลฝอยต้องมีปริมาณลดลง ลดภาวะโลกร้อน รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

Funded by
the European Union

วาระที่ 2 เรื่อง แนวคิดการเก็บข้อมูลทำแผนที่เดินดิน โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ศึกษาชุมชน ด้วยการทำแผนที่เดินดิน เพื่อสำรวจปัญหา และศักยภาพชุมชน
- การศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการสืบค้นความรู้และหาแนวทางการวางแผนทำงานพัฒนา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน
- การศึกษาวิจัยไม่ได้มีวิธีการเดียว แต่มีหลายวิธีการ
- แผนที่ชุมชน ตัดสินใจเลือกกว่าจะทำแผนที่ประเภทใด
- แผนที่ทางกายภาพและทางสังคม หรือแผนผังชุมชน (แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน และความสัมพันธ์ใน หมู่บ้าน เป็นต้น)
- แผนที่แสดงทรัพยากรธรรมชาติ (แสดงบริเวณพื้นที่รอบหมู่บ้าน) หรือ แผนที่แสดงพื้นที่ต้นน้ำ ป่าไม้ ไร่นา ฯลฯ
- แผนที่แสดงสถาบันและองค์กรชุมชน เพื่อให้เห็นถึงกลไกและศักยภาพทางสังคม

วาระที่ 3 เรื่อง ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง

วิธีการ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงแล้วนำมาเพิ่มเติมในร่างแผนที่ โดย แกนนำชุมชน นำเอาข้อมูลมาลงในแผนที่เดินดิน หรือปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และให้ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนที่เดินดินเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ โดย อ.พูลสมบัติ นามหล้า วิทยากร/ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ นำร่องฯ

สรุปสาระ

- เป้าหมายพื้นที่โคกแมงเงา คือ ลดจำนวนขยะภายในชุมชน ร้อยละ.... ต่อปี, คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง 100%, ร่วมมือกันแก้ปัญหาอื่นๆ เช่น น้ำเสีย ฯลฯ
- จุดปัญหา
  - 1) จุดรวมหน้าโรงเรียน (จุดทิ้งขยะรวม) (ม.7) – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ขัน
    - ปัญหา คือ การทิ้งไม่แยกขยะ, การเก็บขยะช้า, ทิ้งขยะไม่เป็นเวลา
    - แนวทาง คือ รณรงค์ให้ทิ้งขยะถูกวิธี, จัดการให้มีความสะอาด
  - 2) จุดข้าง รพ.สต.มีชัย (ม.8) – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ขัน

Funded by
the European Union

- ปัญหา คือ ขยะเยอะ, คนมาทิ้งขยะเพราะเป็นทางผ่าน, ย้ายแล้วแต่คนยังมาทิ้ง
  - แนวทาง คือ อยากรจัดการให้มีระบบการทิ้งอย่างชัดเจน,
- 3) จุดบริเวณซอยหน้าวัดจันทรสาคคีไปทางบ้านเหล่า (ม.7) – แม่บาน+แม่ปลา+แม่ขัน
- ปัญหา คือ ทิ้งขยะข้างแหล่งน้ำ, น้ำเน่าเสียไหลลงสู่ห้วยคลองของหมู่บ้าน
- 4) จุดพักรถทิ้งขยะถนนเลียงเมือง (ม.7) – แม่นาง+แม่อ่อง
- ปัญหา คือ มีการทิ้งขยะของคนขับรถบรรทุก, มีกลิ่นและอยู่ใกล้คลอง
  - แนวทาง คือ ทำป้ายรณรงค์การทิ้งขยะ, พูดคุยกับ ตม.ช่วยแก้ไข
- จุดเด่น/จุดศักยภาพชุมชน
- 5) จุดรับซื้อกองทุนขยะเทศบาล ณ สหกรณ์มิตรภาพมั่นคง – แม่บาน+แม่ปลา+แม่ขัน
- สามารถรับซื้อขยะ, ช่วยให้ชุมชนฝึกการคัดแยกขยะ, รับซื้อขยะสารพิษ, ให้ความรู้กับคนในชุมชน แนวทางส่งเสริมการนำขยะเปียกมาเป็นปุ๋ย เป็นแก๊ส
- 6) จุดโรงเรียนโคกแมงเงา – แม่บาน+แม่ปลา+แม่ขัน
- เป็นโรงเรียนปลอดขยะ, ฝึกนักเรียนคัดแยกขยะ, มีจุดคัดแยกขยะในโรงเรียน, โรงเรียนให้ชุมชนสามารถนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ แนวทางโครงการโรงเรียนปลอดขยะมีการสนับสนุนทุกปี, สนับสนุนให้นักเรียนช่วยจัดการขยะในครัวเรือน, รณรงค์การจัดการจัดการขยะ
- 7) จุดครัวเรือนนาร่อง – แม่นาง+แม่อ่อง
- บ้านแม่แหวด แม่หมาย มีการคัดแยกขยะและบ้านเรือนสะอาด

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง ครั้งที่ 1 : การอบรมเชิงปฏิบัติการ“แผนที่เดินดิน สู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ”

วันที่ 5 กันยายน 2566 เวลา 09.00-16.00 น.

ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการจัดทำข้อมูลชุมชน โดยการใช้เครื่องมือแผนที่เดินดิน ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเมืองสำหรับเผชิญการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยเน้นพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ จนนำไปสู่การเป็นนโยบายหรือข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาเมืองต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดแผนที่เดินดิน ที่นำไปสู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง การทบทวนสถานการณ์ปัญหา ประเด็นสำคัญ ในพื้นที่สระใคร ที่นำไปสู่การจัดทำโครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- แนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก (East – West Economic Corridor: EWEC)
- EWEC เป็นแนวพื้นที่เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงเวียดนาม ลาว ไทย และพม่า อาจเรียกได้ว่าเป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างทะเลจีนใต้กับทะเลอันดามัน ส่งผลด้านการร่วมมือการผลิตสินค้าประเทศเพื่อนบ้าน การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ศูนย์กลางการพักและกระจายสินค้า เส้นทางรถไฟ การค้า / การท่องเที่ยว
- วิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ องค์กรความร่วมมือเพื่อเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for economics and development : OECD)

Funded by
the European Union

- คาดการณ์ในปี ค.ศ. 2050 จะมีประชากรโลกรวมกันกว่า 9 พันล้านคนซึ่งจะส่งผล ทำให้เกิดความต้องการใช้ทรัพยากรในการพัฒนาความเป็นอยู่ของมนุษย์สูงเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 80 เทียบกับปี ค.ศ. 2010
- วิกฤตของทรัพยากรป่าไม้ จากสถานการณ์การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2516 ประเทศไทยมี พื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 138,566,875 ไร่ หรือร้อยละ 43.21 ปี 2558 ประเทศไทยเหลือพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 102,240,981.88 ไร่ หรือร้อยละ 31.60 ของพื้นที่ประเทศ (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- วิกฤตที่ดิน ประชาชนมีแนวโน้มในการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้น การใช้ที่ดินปราศจากการบำรุงรักษา การบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ปี 2558 ประเทศไทยนำเข้าสารเคมีจากต่างประเทศเพื่อใช้ในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอื่นๆเช่น ด้านการแพทย์ และการสาธารณสุข 5.49 ล้านตัน
- เมล็ดพันธุ์ดั้งเดิมลดลง เกษตรกรต้องพึ่งพามีล็ดพันธุ์จากภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น บุคลากรทางด้านการเกษตรลดลงปีละประมาณ 20% อนาคตการเกษตรไทยจะเป็นอย่างไร แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายส่งเสริมที่เป็นลายลักษณ์อักษรแต่ยังไม่มีการปฏิบัติที่ชัดเจน ฐานทรัพยากรชีวภาพถูกปนเปื้อนด้วยยีนที่ไม่พึงปรารถนาด้วยความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งพันธุกรรม (จีเอ็มโอ) ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว
- ขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นผลมาจาก การเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวของชุมชนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นำสู่ภัยร้าย ๆ หลายเรื่อง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค เกิดมลพิษทางอากาศ เกิดมลพิษทางน้ำ เป็นพิษและอันตราย
- ผลกระทบต่อพื้นที่สระใคร
  - นโยบายรัฐ ที่ไม่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป เช่น บางคนไม่กล้าใช้ประโยชน์ป่า บางคนลักลอบใช้ประโยชน์
  - ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
  - การเปลี่ยนแปลงที่ดินใช้ประโยชน์ ,เกษตรกรรม, ที่อยู่อาศัย, การเวนคืนที่อยู่อาศัยเพื่อทำถนน
  - ภูมิประเทศทั้งป่าและน้ำ ทางไหลของน้ำที่เปลี่ยนเส้นทาง ส่งผลกระทบ การทำไร่นา

Funded by
the European Union

- การเข้ามาของโรงงานขนาดใหญ่ เช่น โรงไฟฟ้าชีวมวล ใช้วัสดุธรรมชาติ ส่งผลให้การตัดไม้เพิ่มขึ้น
- ปัญหาด้านมลพิษ ส่งผลกับสิ่งแวดล้อม เช่น สารตกค้าง, ฝุ่น PM
- คุณภาพชีวิตที่ลดลง โดยการอพยพคนต่างถิ่น คนภายนอกเข้ามาเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิต, มีปัญหาสุขภาพติด, เสียงขึ้น, อุบัติเหตุ, กานกินอยู่เปลี่ยนไป, โรคภัยใหม่ๆ, ความเสี่ยงการค้ามนุษย์, วัฒนธรรม
- ทั้งนี้นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ อาจไม่เกิด เพราะไม่มีคนประมวล แต่ยังมีแนวทางการคืนที่ดินป่าให้ชุมชน

วาระที่ 2 เรื่อง แนวคิดการเก็บข้อมูลทำแผนที่เดินดิน โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ศึกษาชุมชน ด้วยการทำแผนที่เดินดิน เพื่อสำรวจปัญหา และศักยภาพชุมชน
- การศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการสืบค้นความรู้และหาแนวทางการวางแผนทำงานพัฒนา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน
- การศึกษาวิจัยไม่ได้มีวิธีการเดียว แต่มีหลายวิธีการ
- แผนที่ชุมชน ตัดสินใจเลือกจะทำแผนที่ประเภทใด
- แผนที่ทางกายภาพและทางสังคม หรือแผนผังชุมชน (แสดงบริเวณที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน และความสัมพันธ์ใน หมู่บ้าน เป็นต้น)
- แผนที่แสดงทรัพยากรธรรมชาติ (แสดงบริเวณพื้นที่รอบหมู่บ้าน) หรือ แผนที่แสดงพื้นที่ต้นน้ำ ป่าไม้ ไร่นา ฯลฯ
- แผนที่แสดงสถาบันและองค์กรชุมชน เพื่อให้เห็นถึงกลไกและศักยภาพทางสังคม

วาระที่ 3 เรื่อง ลงพื้นที่จัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง

วิธีการ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงแล้วนำมาเพิ่มเติมในร่างแผนที่ โดย แกนนำชุมชน นำเอาข้อมูลมาลงในแผนที่เดินดิน หรือปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และให้ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนที่เดินดินเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ โดย อ.พูลสมบัติ นามหล้า วิทยากร/ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ นำร่องฯ

สรุปสาระ

Funded by
the European Union

- เป้าหมายพื้นที่สระใคร คือ ชุมชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง, นโยบายที่เข้ามา และสามารถร่วมออกแบบการพัฒนา ร่วมกับรัฐได้, พัฒนากลุ่มชุมชน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, เกษตรกรรม, การจัดการขยะ อย่างยั่งยืน, ลดผลกระทบในการพัฒนาทุกด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
- จุดสำคัญในพื้นที่สระใคร
  - 1) ป่าชุมชนโคกสำหรับ-บ้านไชยา 718 ไร่
    - เป็นป่าต้นน้ำ ใช้ประโยชน์ได้
    - กรมธนารักษ์ยึดไปทำพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ, ชาวบ้านไม่สามารถเข้าถึงการประโยชน์, ป่าไม้โดนทำลาย, พันธุ์ไม้ต้องถูกทำลาย, คนลักลอบตัดไม้, ขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร) มีการทิ้งขยะก่อสร้าง อิฐ กิน ดิน ปูน กระจก กระเบื้อง
  - 2) ห้วยวังกองลี
    - ไม่มีระบบฝายที่สามารถกักเก็บน้ำ ทำให้น้ำแห้งขอด ไม่สามารถใช้เลี้ยงสัตว์ได้
  - 3) ป่าช้าบ้านไชยา 60 ไร่
    - เป็นป่าชุมชน ชุมชนดูแลรักษา ใช้ประโยชน์ได้จากไม้และหาอาหาร สมุนไพร
    - ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาบางโครงการจากรัฐ
  - 4) สร้างบ้านเรือนขวางทางน้ำเดิม (หน้าบ้าน สอบต.น้ำโชค, นายายทองปาน)
    - มีการถมที่ก่อสร้างบ้านเรือน ขวางทางน้ำ
  - 5) สี่แยกหน้าบ้านแม่กุหลาบ สี่แยกโคกสำหรับ สี่แยกหน้าวัดไชยาประดิษฐ์
    - เป็นสี่แยกมีรถจากหมู่บ้านและรถเส้นหลัก ที่รถวิ่งเร็วเกินกำหนด จุดอับสายตา
  - 6) ปัญหาด้านเกษตร
    - ต้นน้ำ มีขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร
    - มีนายทุนซื้อที่ปลูกมัน ปลูกอ้อย ปลูกยางพารา ใช้สารเคมีสูง
  - 7) การเลี้ยงหมู (ยายน้อย, ผญบ.สงวนศักดิ์, ป้าจันทร์, ป้าศรี, ยายเทียนทอง, เสกสรร, สายัณ)
    - ปัญหาโรคระบาด กลิ่น สารเคมี แมลงวัน
  - 8) คริวเรือน/พื้นที่นาร่อง
    - แม่กุหลาบ ศูนย์เรียนรู้ เกษตร, จัดการทรัพยากร, อาชีพและรายได้

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

การอบรมเชิงปฏิบัติการ“แผนผังภูมินิเวศ”(Ecological Spatial Plan) สู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญ

กับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ พื้นที่โคกแมงเงา

วันที่ 7 กันยายน 2566 ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีและภาษาอาเซียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี (สามพร้าว)

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำแผนผังภูมินิเวศ และพัฒนาแผนผังภูมินิเวศ บนฐานข้อมูลจริง
2. เพื่อนำแผนผังภูมินิเวศไปใช้ในการจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดแผนผังภูมินิเวศ ที่นำไปสู่การพัฒนาจัดการเมืองสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

เริ่มประชุมเวลา 09.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง การชี้แจงที่มา ความสำคัญ และทบทวนยุทธศาสตร์โครงการนำร่อง โดย อาจารย์พุลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ยุทธศาสตร์ : สิทธิในการเข้าถึงพื้นที่เมืองและที่อยู่อาศัย จัดทำโครงการนำร่อง ขอนแก่น
สนทนา : เพื่อการเปลี่ยนแปลงเมืองสู่สิทธิที่อยู่อาศัยที่มั่นคงภายใต้การมีส่วนร่วมออกแบบสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของคนทุกคน (Khonkaen Dialogue)
- ยุทธศาสตร์ : การจัดการปกครองเมืองแบบพหุภาคี จัดทำโครงการนำร่อง เมืองเปลี่ยนชุมชน
ชัยป์ : กระบวนการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงของเมืองแบบพหุผู้กระทำการ
- ยุทธศาสตร์ : การใช้แผนผังภูมินิเวศพัฒนาเมืองบนฐานระบบนิเวศธรรมชาติ จัดทำโครงการนำ
ร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ

วาระที่ 2 เรื่อง การบรรยายนำในหัวข้อ “การจัดทำแผนผังภูมินิเวศสำหรับการจัดเมืองเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ” โดย ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ ที่ปรึกษาโครงการ SUCCESS

สรุปสาระ

Funded by
the European Union

- แผนผังภูมินิเวศ คือ แผนและผังเพื่อการพัฒนาเมืองและชุมชนบนฐาน “ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม” และ “สังคมวัฒนธรรม” ของท้องถิ่น “แผนผังภูมินิเวศ” (ECOLOGICAL SPATIAL PLAN: ESP) เป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ (Strategic Instrument) ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 5 ของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเมือง และชุมชนในลักษณะต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของภูมินิเวศ
- ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพท้องถิ่น โดยรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล, แผลงข้อมูลลงแผนที่สะท้อนภูมินิเวศเมือง, วิเคราะห์ศักยภาพเมือง
- ขั้นตอนที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา โดย ประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ/ แนวทางการดำเนินงาน/ พื้นที่เป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์/ภาคยุทธศาสตร์ และภาคีสสนับสนุน
- ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาแผนงานสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดแผนยุทธศาสตร์ และผังพื้นที่ยุทธศาสตร์

วาระที่ 3 เรื่อง นำเสนอแนวทางใช้แผนผังภูมินิเวศสำหรับการจัดเมืองเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ให้ข้อเสนอแนะโดย ดร.จำเนียร วรรัตนชัยพันธ์ ที่ปรึกษาโครงการ SUCCESS และทีมวิทยากร

สรุปสาระพื้นที่โคกแมงเงา

1) ข้อท้าทายที่เป็นอุปสรรคที่จะทำให้เรายากที่จะบรรลุวัตถุประสงค์

- ชุมชนไม่มีระเบียบในการจัดการขยะ และทิ้งขยะ
- ขอบความร่วมมือจากชุมชนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
- มีความขัดแย้งในสถานที่ที่จะจัดวางถังขยะ

2) วิธีการแก้ไขและทางเลือก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

- จัดประชุมสมาชิกในชุมชนเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไข
- เชิญหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมาให้คำแนะนำแก่สมาชิกชุมชน
- ให้ความรู้ ในเรื่องการจัดการขยะ
- หาสถานที่ที่เหมาะสมในจัดวางถังขยะ ให้สมาชิกชุมชนลงมติ และรับทราบร่วมกัน
- จัดหาป้ายรณรงค์ ในการทิ้งขยะ ให้เป็นเวลา

3) สรุปหน่วยงานที่จะเข้าร่วมโครงการ (เพิ่มเติม)

- รพ.สต มีชัย
- ธนารักษ์พื้นที่หนองคาย
- แขวงทางจังหวัดหนองคาย

Funded by
the European Union

- โยธาและผังเมืองหนองคาย
- ชลประทานหนองคาย
- ผู้ใหญ่บ้าน ม.12 ต.หนองกอมเกาะ

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2 พื้นที่สระใคร เพื่อติดตามการทำงาน

วันที่ 21 ตุลาคม 2566 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามการขับเคลื่อนร่วมกัน
2. เพื่อวางแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง ติดตามการดำเนินงาน โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย
แกนนำชุมชน คณะทำงานฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคียุทธศาสตร์อื่นๆ

สรุปสาระ

- การดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา ได้มีความก้าวหน้าดังนี้
  - การประชุมคณะกรรมการ
  - เวทีชี้แจงโครงการ และสร้างความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
  - การจัดทำแผนผังภูมินิเวศ

วาระที่ 2 เรื่อง วางแผนการดำเนินงานในกิจกรรมต่อไป โดย แกนนำชุมชน คณะทำงานฯ องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น หรือภาคียุทธศาสตร์อื่นๆ

สรุปสาระ

- กิจกรรมจะดำเนินงานในระยะต่อไป มีดังนี้
  - กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย จัดทำภาพอนาคต, จัดทำธรรมนูญชุมชน, ผลักดัน
เชิงนโยบาย.สื่อสาร โดย อปท. หรือหน่วยงานเกี่ยวข้อง นำไปพัฒนาเป็นแผน
  - การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับดำเนินกิจกรรม

Funded by
the European Union

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

เวทีการจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วันที่ 14 ธันวาคม 2566 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ ห้องประชุมกศน.ตำบลมีชัย หมู่ที่ 7 บ้านสามัคคี (โรงเรียนบ้านโคกแมงเงา) ต.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำภาพอนาคตในการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดภาพอนาคตในการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง การจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย อาจารย์ พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ถ้าปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อมไม่ได้รับการดูแล จะมีสภาพเป็นอย่างไร ?
  - ระบบนิเวศเปลี่ยนไป ขยะล้นคลองทำมาหากิน น้ำเน่าเหม็น ปลากินไม่ได้ (หนองเติน เชื่อมกับน้ำโขง)
  - เกิดความสกปรกในชุมชน มีกิ่งไม้ขนาดใหญ่มาทิ้ง
  - ชลประทานฯ อดอาหารจนตาย โรคระบาด สุขภาพไม่ดี เด็กชูปนม
  - ทางหลวงฯ ดูแลถนนใหญ่ผ่านเส้นชุมชน มีการเตรียมถังขยะให้ มีป้ายเตือน แต่คนขับรถไม่ทิ้งลงถัง
  - ธนารักษ์ ขยะล้น เชื้อโรค
  - ทสจ. แหล่งกระจายเชื้อโรค

Funded by
the European Union

- รพ.สต.มีชัย ปัญหาด้านความขัดแย้งมลภาวะ ที่อยู่อาศัย การเกษตร ไฟไหม้จากการหมักหมมขยะ โรคจากขยะ การรักษาใช้งบมากขึ้น เศรษฐกิจ
- เทศบาลเมืองหนองคาย การทิ้งขยะในพื้นที่อื่น (อยากได้ถึงขยะ แต่ไม่อยากตั้งหน้าบ้าน), โรคอุบัติใหม่, สุขภาพและใช้งบรักษา, การไม่แยกขยะ รถเก็บขยะอัดไม่ได้ ต้องซ่อมบำรุงมากขึ้น
- ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมควรเป็นอย่างไรบ้าง
  - ให้ชาวบ้าน คริวเรือน จัดการแยกขยะ สอนลูกหลาน
  - ขยะเปียกเป็นอาหารเปิดไก่ แยกขยะรีไซเคิล
  - การปรับภูมิทัศน์ให้สวยสะอาด
  - เพิ่มประสิทธิภาพการรับซื้อขยะ โดยกองทุนขยะ
  - การมัดถุงขยะ จัดเก็บขยะก่อนทิ้ง
  - การสร้างการเรียนรู้ ผ่านการสาธิตคัดแยกขยะ
  - ชลประทานฯ การคัดแยกขยะในครัวเรือน ,ชลประทานฯ มีเจ้าหน้าที่ในการรักษา ติดตามดูแลแหล่งน้ำไม่ให้ทิ้งขยะ เตือน แนะนำ
  - ทางหลวงฯ ทำป้ายเตือน,จัดหารถเก็บขยะในพื้นที่จอร์รถบรทุกเส้นนี้โดยเฉพาะ ,ย้ายจุดศุลกากรไปด้านนอก แต่ติดขัดเรื่องงบประมาณก่อสร้าง และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน
  - อนุรักษ์ พัฒนาเด็ก เยาวชน โรงเรียน, หน่วยงานเองมีการ MOU อนุรักษ์พื้นที่ป่า, แยกขยะ ทำถังทิ้งขยะ
  - ทสจ. เศรษฐกิจหมุนเวียน เพิ่มรายได้ นำขยะมาใช้ประโยชน์
  - รพ.สต.มีชัย สร้างจิตอาสา สร้างความตระหนัก สร้างแรงจูงใจ “ขยะเป็นทองได้”, หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการจัดการขยะ ,หน่วยงานสุขภาพ ส่งเสริมการป้องกันโรคจากสิ่งแวดล้อม
  - เทศบาลเมืองหนองคาย การคัดแยกขยะต้นทาง ,คัดแยกขยะทำให้คนเก็บสะดวก ปลอดภัยด้วย ,กองทุนขยะรีไซเคิล,ขยะอันตรายแยกไซ้, ขยะเปียกลดโลกร้อน
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ
  - ลดการเผาในที่โล่ง

Funded by
the European Union

- มี อปท. สมัครเข้าโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
- เทศบาลฯ นำขยะไปทิ้งที่ สระใคร ร่วมกับ อบต.สระใคร
- คัดแยกขยะต้นทาง 70 เปอร์เซ็นต์
- โครงการซื้อไข่ ให้บ้านที่จัดการขยะ
- การสร้างแหล่งทิ้งขยะ ให้มีสภาพดี สะอาด สวยงาม เพื่อให้คนไม่กล้าทิ้ง
- การประสานกับหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- ทสม. ประสานในชุมชน และทำแผนด้านสิ่งแวดล้อม

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

เวทีการจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

วันที่ 14 ธันวาคม 2566 เวลา 17.00-19.30 น.

ณ ศพก. อ.สระใคร จ.หนองคาย

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำภาพอนาคตในการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดภาพอนาคตในการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ ฉบับร่าง (พื้นที่สระใคร)

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง การทบทวนประเด็นการจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ฉบับร่าง) โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ปัญหาในพื้นที่
  - ป่าชุมชนโคกสำเหร่-บ้านไชยา 718 ไร่ กรมธนารักษ์นำไปทำพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ, ชาวบ้านไม่สามารถเข้าถึงการประโยชน์, ป่าไม้โดนทำลาย, พันธุ์ไม้ท้องถิ่นถูกทำลาย, คนลักลอบตัดไม้, ขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร) มีการทิ้งขยะก่อสร้าง อิฐ กินดิน ปูน กระจก กระเบื้อง
  - ป่าช้าบ้านไชยา 60 ไร่ เป็นป่าชุมชน ชุมชนดูแลรักษา ใช้ประโยชน์ได้จากไม้และหาอาหารสมุนไพร ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาบางโครงการจากรัฐ
- ภาพการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในพื้นที่
  - คัดเลือกประเด็น การจัดการป่าช้าบ้านไชยา 60 ไร่ เนื่องจากมีความเป็นไปได้ ในการดำเนินการขับเคลื่อน พัฒนาหาข้อลงร่วมกับชุมชน และหน่วยงานมากกว่า เพราะป่าชุมชนโคกสำเหร่-บ้านไชยา 718 ไร่ เป็นนโยบายฯ น่าจะดำเนินการยากกว่า

Funded by
the European Union

- กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป
  - แผนภาพอนาคต (ที่พึ่งประสงค์)
  - ระบุแนวทางแก้ปัญหา
  - อยากให้ชุมชนมีระบบนิเวศ สภาพอย่างไร
  - ข้อตกลงชุมชน (ธรรมนูญชุมชน)
  - กำหนด ระเบียบ

ปิดประชุมเวลา 19.30 น.

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

เวทีจัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

วันที่ 25 ธันวาคม 2566 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ ห้องประชุมคน.ตำบลมีชัย หมู่ที่ 7 บ้านสามัคคี (โรงเรียนบ้านโคกแมงเงา) ต.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย
ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

*_*_*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นพื้นที่สาธารณะแสวงหาแนวทางการป้องกัน แก้ไข ปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเมือง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่โคกแมงเงา)

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง จัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ชุมชนโคกแมงเงา
  - รณรงก์การคัดแยกขยะ (เปียก แห้ง อันตราย)
  - สร้างต้นแบบการจัดการขยะในชุมชน
  - รณรงก์ให้รู้คุณค่าของขยะต้นทาง การจัดการขยะเพื่อให้เป็นเงิน
  - รณรงก์ให้คนในชุมชนเข้าร่วมสมาชิกกับเทศบาลให้เพิ่มขึ้นเพื่อลดขยะ และจัดการขยะ
  - การประสานงานความร่วมมือกับเทศบาลในการจัดการขยะ
  - จัดเวทีให้องค์ความรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เพื่อให้เข้าใจวิธีการจัดการขยะ ให้เข้าร่วมโครงการทสจ. แหล่งกระจายเชื้อโรค

Funded by
the European Union

- **เครือข่ายบ้านมั่นคง**
  - เป็นพื้นที่รับซื้อขยะทุกชนิดของเทศบาลทุกเดือน
  - ฝึกเยาวชนในชุมชนสามารถนำขยะมาขายให้กับบ้านมั่นคง
  - การปรับภูมิทัศน์ของหมู่บ้านมั่นคง (ปลูกต้นไม้)
  - การรณรงค์ให้คำแนะนำจากชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะที่เกิดจากไปไม่
- **ชุมชนศรีคุณเมืองลำดวล**
  - เทศบาลเมืองหนองคายเป็นหลักในการจัดทำโครงการรับซื้อขยะ พร้อมทั้งจะสนับสนุนทุกชุมชนให้มีสมาชิกเพิ่มขึ้น (ทุกคน ทุกครัวเรือน)
  - สร้างจิตสำนึกให้เกิดจิตอาสา อาจจะช่วยกันเริ่มจากสมาชิกนำร่องในโครงการวิจัยก่อน
  - สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน เอกชน ช่วยกันในการจัดการขยะ
  - มีแนวโน้มในการก่อตั้งโรงงานไฟฟ้าขยะ
  - การสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง (เปียก แห้ง อันตราย) รวมถึงการทิ้งเป็นเวลา
- **โรงเรียนโคกแมงเงา**
  - โครงการโรงเรียนปลอดขยะ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะ ครู>>นักเรียน
  - การจัดการขยะเปียกโดยมีคนในชุมชนมารับ
  - การจัดการขยะแห้งผ่านการให้ความรู้การคัดแยกขยะต่อนักเรียน
  - โรงเรียนแยกขยะเพื่อขายระหว่างโรงเรียนร่วมกับชุมชน
  - กระดาษจะมีการจัดการทุก ๆ 2 เดือน
  - ขยะขวดน้ำแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
- **เทศบาลเมืองหนองคาย**
  - โครงการรับซื้อขยะ และขยะอันตราย
  - การจัดการสุนัข-เริ่มโครงการก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด รองรับได้ 100 กว่าตัว
  - มีหน่วยงานประสานของสำนักสาธารณสุขโดยตรง
- **รพ.สต.มีชัย**
  - การจัดการขยะติดเชื้อ โดยการส่งขยะไปกำจัดที่ รพ.หนองคาย (พี่เลี้ยง) โดยตรงผ่านบริษัท มีระบบการนำส่งขยะบนที่กอนไลน์
  - มีตัวอย่างการแยกขยะต้นแบบที่ รพ.สต.

Funded by
the European Union

- การส่งเสริม ดูแล บูรณาการ ผู้ป่วยติดเตียงเข้าไปดูสิ่งแวดล้อมในชุมชน ค้นหาสาเหตุเกิดจากขยะหรือไม่ ผ่านส่วนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- **กรมธนารักษ์**
  - โครงการสงวนและอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว ร้อยละ 1 กำหนด 170 ไร่ เฉพาะจังหวัดหนองคาย
  - แนวทางการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ราชพัสดุเพื่อเป็นพื้นที่คาร์บอนเครดิต
  - โครงการคัดแยกขยะของกรมธนารักษ์
- **กรมชลประทาน**
  - โครงการห้ามเกษตรกรทิ้งขยะทุกประเภทลงแหล่งน้ำและลำห้วย เพื่อลดการกีดขวางทางน้ำและแหล่งน้ำตื้นเขิน
  - การจัดการสารพิษ จะไม่ให้ทิ้งลงในอ่างเก็บน้ำและลำห้วยทุกที่
  - ในระหว่าง 3-5 ปี มีการบำรุงรักษา ขุดลอกแหล่งน้ำตลอดเวลา
- **ทสจ.**
  - หน้าที่สนับสนุนวิชาการให้ความรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน
  - สนับสนุนชุมชนปลอดขยะในชุมชน
  - การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมฯ เพื่อช่วยชุมชนในการดูขยะในชุมชน
  - กิจกรรมรณรงค์การลดขยะในพื้นที่ตลาดนัด
  - การปลูกป่าพื้นที่สีเขียว อ.นาหนัง 5 ไร่
  - การจัดการสเวียนไม้ไผ่ในการจัดการใบไม้แห้งในชุมชน

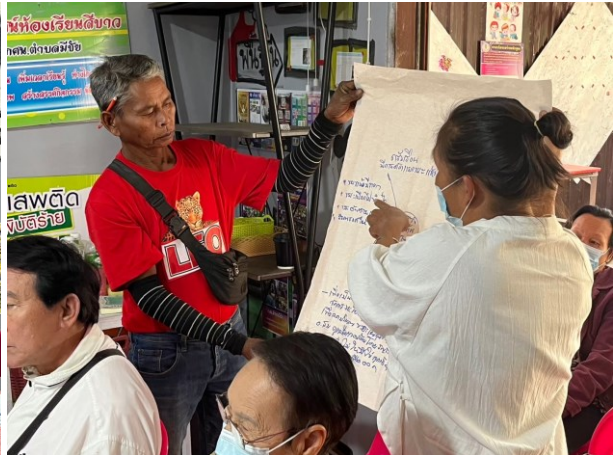
ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

Funded by the European Union

ภาพกิจกรรม

Funded by
the European Union

รายงานสรุปการประชุม

เวทีการจัดทำภาพอนาคตเพื่อจัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

วันที่ 26 ธันวาคม 2566 เวลา 09.00-16.30 น.

ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ (ศพก.) อ.สระใคร จ.หนองคาย

ภายใต้โครงการนำร่อง พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

*_*_*_*_*_*_*_*

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นพื้นที่สาธารณะแสวงหาแนวทางการป้องกัน แก้ไข ปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเมือง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกิดข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ (พื้นที่สระใคร)

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น.

วาระที่ 1 เรื่อง จัดทำข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ โดย อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สรุปสาระ

- ถ้าปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ไม่ได้รับการดูแล จะเป็นอย่างไร
  - ขยะล้นเมือง
  - เกิดโรคระบาด
  - การเพิ่มขึ้นของ PM 2.5
  - เกิดความเสี่ยง เช่น การทิ้งขยะในป่าชุมชน ทำให้เกิดโรคระบาด การทิ้งขยะบนถนนส่งผลเกิดอุบัติเหตุ น้ำยางจากรถบรรทุกหยดบนถนน ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และส่งกลิ่นเหม็น
- ภาพอนาคต
  - พัฒนาคน

Funded by
the European Union

- ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และวางแผนพัฒนาร่วมกัน เช่น เรื่อง การวางระบบน้ำ ทำร่องน้ำข้างถนน
- ปรับภูมิทัศน์บนถนน ให้มองเห็นได้ดี เพื่อลดอุบัติเหตุ
- การต่อยอดทุนเดิม ในการเป็นชุมชนเกษตรอินทรีย์กำหนดระเบียบรถขนดิน

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

Funded by
the European Union

เอกสารแนบ 2

ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม

โครงการนำร่อง

“พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ”

(1 กุมภาพันธ์ – 31 ธันวาคม 2566)

หมายเหตุ : ผลผลิตต้องสอดคล้องกับตารางที่ 3

Funded by
the European Union

1. ผลผลิตในแผนงานที่ 1 : การสร้างทีม สร้างภาคีเครือข่าย พัฒนาศักยภาพ และวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 1) เกิดกลไกการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพอย่างน้อย 2 พื้นที่/กลไก 2) ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มคน องค์กร เครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง 1 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วมคิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ ได้มีการวิเคราะห์บทบาทผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน และร่วมการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการโครงการนำร่องพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ดังนี้

คณะกรรมการโครงการนำร่องพื้นที่ โคกแมงเงา

- 1) นางอำไพ พันธุ์รัตน์ ประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ,ประธานชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 2) นางธนพร วงศ์แสง รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 3) นางจิรารัตน์ พิลาพร รองประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 4) นายกิตติศักดิ์ โลหิต คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 5) นายจรรย์ บุญประกอบ ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลมีชัย
- 6) นายแสน ดวงศรี คณะกรรมการโครงการนำร่องฯ
- 7) นายเสริมวิทย์ สุตรสุคนธ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 8) นางขวัญใจ อินดา คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 9) นายวิชัย สนมดวงศ์ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนโครงการนำร่องฯ
- 10) นางสาวฤทัยวัลค์ ขาเมระนียะ เลขานุการ/การเงินบัญชี โครงการนำร่องฯ
- 11) นางสาวศศิธร สุวรรณมาตร ประธาน อสม.ชุมชนโคกแมงเงาสამัคคี
- 12) นางละคร ไพรัตน์ ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ
- 13) นางฉานิกา นันทะมีชัย ตัวแทนกลุ่มสตรี
- 14) นางสมร อาสนะชัย แกนนำชุมชนโคกแมงเงาสามัคคี
- 15) นายสังวาลย์ ริมเขาใหญ่ รองนายกเทศมนตรีเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 16) ส่วนบริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 17) สำนักช่าง เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 18) นาง ผกาพันธ์ ผาเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแมงเงา ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 19) นางกนกพร อุตตะมะบาล หัวหน้าครู กศน.ตำบลมีชัย ที่ปรึกษาโครงการนำร่องฯ
- 20) อาจารย์พูลสมบัติ นามหล้า ประธานมูลนิธิชุมชนอีสาน/ที่ปรึกษาโครงการ

สำหรับพื้นที่สระใคร ใช้กลไกผู้รับผิดชอบและดำเนินโครงการนำร่องฯ เป็นหลักและประสานกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ ดังนี้

- 1) หัวหน้าโครงการ/ที่ปรึกษา

นายพูลสมบัติ นามหล้า ประธานกรรมการมูลนิธิชุมชนอีสาน รับผิดชอบเป็นที่ปรึกษาโครงการ ให้คำแนะนำกำกับกิจกรรมภายในโครงการให้เป็นไปตามแผนงาน

Funded by
the European Union

- 2) หัวหน้าทีมเมืองสระใคร
นายพรเสนต์ ไกรรัตน์ กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบเป็นหัวหน้าทีม/ผู้ประสานงานพื้นที่
- 3) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร
นายสำรวย นามบุผา กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน
- 4) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร
นางบังอร สิงหาพรหม กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน
- 5) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร
นางกุหลาบ คำผาสุก กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน
- 6) ผู้ประสานงานชุมชนพื้นที่เมืองสระใคร
นางทิพวรรณ บุตรวงศ์ กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไชยา รับผิดชอบประสานงานชุมชน

1.2 ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มคน องค์กร เครือข่ายภาคที่เกี่ยวข้อง 1 ชุด
ผลการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่โคกแมงเงา

รูปแบบภาคี	แนวทางการสนับสนุน
ภาคประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนโคกแมงเงามีกิจกรรมรณรงค์ให้ทุกบ้าน พร้อมกับ อสม.คัดแยกขยะเพื่อขายให้กับเทศบาล - อสม. รณรงค์ในครัวเรือนไม่ให้เผาขยะ เริ่มตั้งแต่ต้นทาง โดยชุมชนมิตรภาพบ้านมั่นคงเริ่มทำกันแล้ว/เพิ่มมิติการจัดการขยะ ความสะอาด ในช่วงที่ อสม.ออกเยี่ยมบ้านด้วย
เครือข่ายกองทุนชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - กองทุนขยะเทศบาล ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ในการคัดแยกขยะแต่ละประเภท และเป็น การรับซื้อและนำไปขายต่อ - กองทุนหมู่บ้าน สนับสนุนทางอ้อมในบางส่วนคือคณะกรรมการชุมชนมีบทบาทสนับสนุนมากกว่าบางคนเป็นทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุน/แบ่งบบางส่วนช่วยเหลือสาธารณประโยชน์ - สหกรณ์มิตรภาพบ้านมั่นคง เป็นสถานที่รับซื้อขยะที่เชื่อมการทำงานกับเทศบาล (เดือนละ 1 ครั้ง/เดือน) และการให้คำแนะนำในการจัดการขยะแก่คนในชุมชน/ผู้สูงอายุด้วย
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - เทศบาลเมืองหนองคาย มีแผนการออกไปซื้อขยะในชุมชน/มีแผนแจ้งบุคลากรเพื่อจัดการการทิ้งขยะของรถบรรทุก

Funded by
the European Union

รูปแบบภาคี	แนวทางการสนับสนุน
	<ul style="list-style-type: none"> - เทศบาลเมืองหนองคาย แนวทางในการขยายสมาชิกเพิ่มขึ้นในชุมชนโคกแมงเงาในการร่วมคัดแยกขยะให้ครอบคลุมมากขึ้น/ช่วยดูแลเรื่องขยะและการทำความสะอาดในชุมชน/แนวทางนำขยะไปเลี้ยงสัตว์ - กองช่าง เทศบาลเมืองหนองคาย มีแผนที่ผังเมืองสามารถนำมาใช้ได้ ระบุ พื้นที่สำหรับการปลูกสร้าง โคกแมงเงาจะเป็นพื้นที่ปลูกสร้างไม่ให้เกิดสิ่งก่อสร้างในชุมชน (ทางเทศบาลมีข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่อยู่สำหรับสนับสนุน) - อบจ. จะจ้างบริษัทเอกชนในการจัดการขยะพิษที่เกิดขึ้น
ภาครัฐ/ภาคการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนส่งต่อความรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อมจากคุณครูสู่เด็กนักเรียน และนำไปสู่ผู้ปกครอง (มีโครงการขยะเป็นศูนย์อยู่แล้ว-zero waste) มีการประดิษฐ์โมบายจากขวดน้ำ - กศน. มีการขับเคลื่อนเรื่องอาชีพ การลงพื้นที่ การประชาคม จะมีนักเรียน นักศึกษาเข้ามาร่วมด้วย มีหลักสูตรการนำเศษผ้ามาประดิษฐ์

ผลการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่สระใคร

รูปแบบภาคี	แนวทางการสนับสนุน
ภาคประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำชุมชนร่วมกันวางแผนการทำงาน มีแบบแผนที่สมดุลจัดการไปพร้อมกัน - ทสม.ต้องร่วมทำงานระหว่างผู้คนและท้องถิ่น มีแผนการทำงานปลูกป่าให้หน่วยงานท้องถิ่นผ่านจิตอาสา (ทสม.มีจำนวน 1 คน/หมู่บ้าน) - อสม. ทำแผนของ อสม.เอง โดยได้จากการทำแผนภูมิเวศ แผนที่เดินดิน เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลกลุ่มเปราะบาง จุดเสี่ยงต่อสุขภาพที่มีในชุมชน หลังจากนั้นคืนข้อมูลให้กับชุมชนได้รับทราบ
เครือข่ายกองทุนชุมชน/กลุ่มองค์กรต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มแม่บ้าน การมีแผนเป็นสิ่งที่ดี และมีแผนการสร้างอาชีพ สนับสนุนการทำงานของกลุ่มการสร้างอาชีพ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - อบต.สระใคร มีแผนรองรับ เช่น คลองระบายน้ำ ร่องระบายน้ำ สร้างพื้นที่สีเขียวชุมชนทำเป็นโมเดลสำหรับเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกิดกิจกรรมเป็นศูนย์เรียนรู้ให้เกิดเป็นรูปธรรม (เกิดการเจรจาระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดได้ในการจัดการเรื่องต่าง ๆ)

Funded by
the European Union

รูปแบบภาคี	แนวทางการสนับสนุน
	<ul style="list-style-type: none"> - รองนายก อบต. เห็นด้วยในการมีกลุ่มที่เข้ามาดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน เสนอแนวทางการสร้างสวนสมุนไพร - อยากให้มีข้อตกลงเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แผนภูมิเนตเป็นเครื่องมือในการสร้างข้อตกลงร่วมกัน - อบต. ให้ทางโครงการทำแผนภูมิเนตออกมาเลย ทาง อบต. ยินดีให้การสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ ร่วมพูดคุยกันว่าสิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้บ้าง
ภาครัฐ/ภาคการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - กศน. จัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน พร้อมกับจัดกิจกรรมทางด้านการสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน อบรมให้ความรู้ อบรมลูกเสือมัคคุเทศก์ - โรงเรียนน้ำสวยวิทยา ร่วมสนับสนุนและร่วมส่งเสริมกิจกรรมโครงการ ให้ข้อมูลกับนักเรียนและให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วย ตอนนี้องค์กรโรงเรียนก็มีแนวทางในการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรด้วย นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังร่วมโครงการโคก หนองนาโมเดล
ภาครัฐด้านสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต. ตอนนี้องค์กรให้ความสำคัญต่อปัญหา PM.2.5, ประเด็นขยะ และประเด็นประชากรแฝง (ระบบประกันสุขภาพทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ) ในพื้นที่สระใคร - รพ.สต.มีการทำแผนที่จาก GIS ระบุกลุ่มโรคต่างๆในพื้นที่

2. ผลผลิตในแผนงานที่ 2 : การจัดทำผังระบบนิเวศพื้นที่เมือง ประกอบด้วย รายงานข้อมูล สถานการณ์ระบบนิเวศพื้นที่ แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นข้อมูล หรือองค์ความรู้ศักยภาพพื้นที่ 2 เมือง ผ่านแผนผังภูมิเนตชุมชน

2.1 แผนผังระบบนิเวศพื้นที่เมืองโคกแมงเงา

Funded by
the European Union

แผนผังระบบนิเวศพื้นที่เมืองโคกแมงเงา

- เป้าหมายพื้นที่โคกแมงเงา คือ ลดจำนวนขยะภายในชุมชน ร้อยละ.... ต่อปี, คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง 100%, ร่วมมือกันแก้ปัญหาอื่นๆ เช่น น้ำเสีย ฯลฯ
- จุดปัญหา
  - 1) จุดรวมหน้าโรงเรียน (จุดทิ้งขยะรวม) (ม.7) – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ชั้น
    - ปัญหา คือ การทิ้งไม่แยกขยะ, การเก็บขยะช้า, ทิ้งขยะไม่เป็นเวลา

Funded by
the European Union

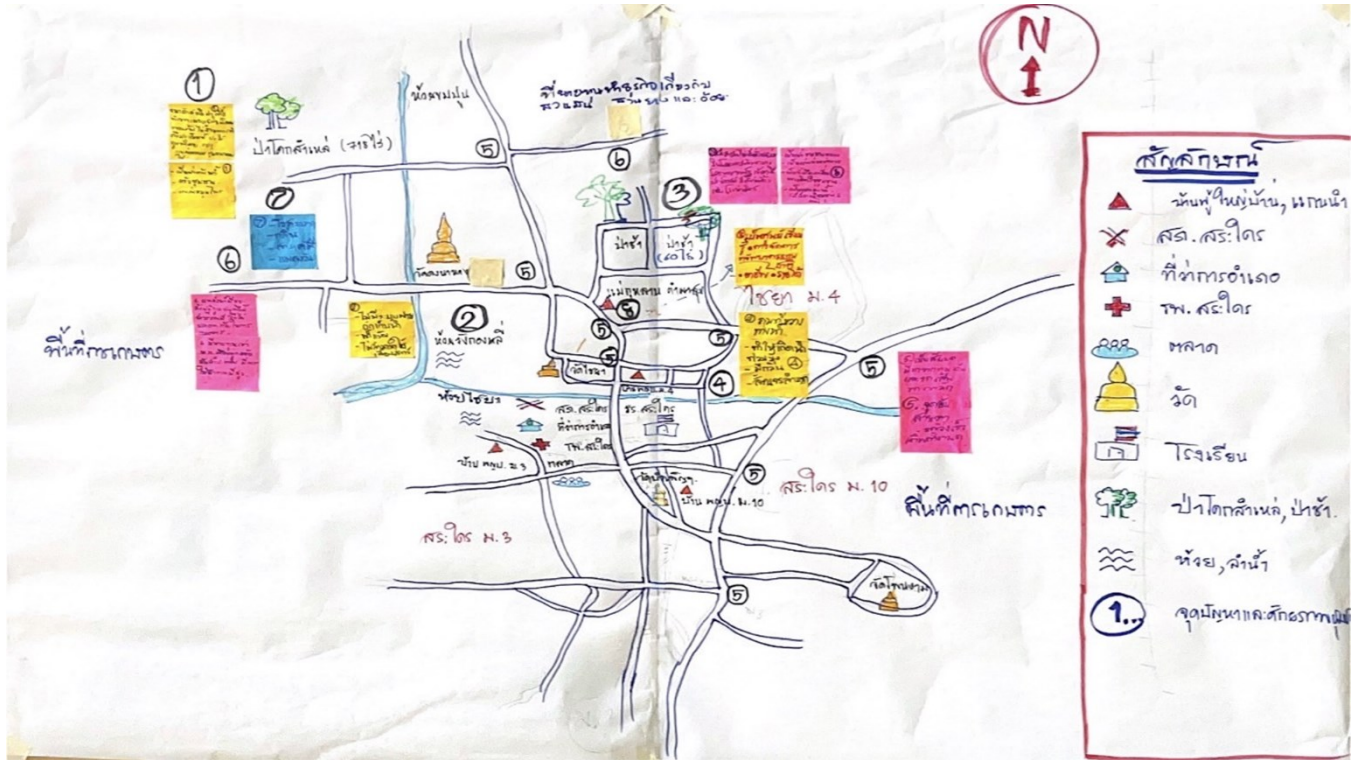
- แนวทาง คือ ธรรมชาติให้ทิ้งขยะถูกวิธี, จัดการให้มีความสะอาด
- 2) จุดข้าง รพ.สต.มีชัย (ม.8) – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ชั้น
  - ปัญหา คือ ขยะเยอะ, คนมาทิ้งขยะเพราะเป็นทางผ่าน, ย้ายแล้วแต่คนยังมาทิ้ง
  - แนวทาง คือ อยากจัดการให้มีระบบการทิ้งอย่างชัดเจน,
- 3) จุดบริเวณซอยหน้าวัดจันทรสยามัคคีไปทางบ้านเหล่า (ม.7) – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ชั้น
  - ปัญหา คือ ทิ้งขยะข้างแหล่งน้ำ, น้ำเน่าเสียไหลลงสู่ห้วยคลองของหมู่บ้าน
- 4) จุดพักรถทิ้งขยะถนนเลียงเมือง (ม.7) – แม่นาง+แม่เอ็ง
  - ปัญหา คือ มีการทิ้งขยะของคนขับรถบรรทุก, มีกลิ่นและอยู่ใกล้คลอง
  - แนวทาง คือ ทำป้ายรณรงค์การทิ้งขยะ, พูดคุยกับ ตม.ช่วยแก้ไข
- จุดเด่น/จุดศักยภาพชุมชน
  - 5) จุดรับซื้อกองทุนขยะเทศบาล ณ สหกรณ์มิตรภาพมั่นคง – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ชั้น
    - สามารถรับซื้อขยะ, ช่วยให้ชุมชนฝึกการคัดแยกขยะ, รับซื้อขยะสารพิษ, ให้ความรู้กับคนในชุมชน แนวทางส่งเสริมการนำขยะเปียกมาเป็นปุ๋ย เป็นแก๊ส
  - 6) จุดโรงเรียนโคกแมงเงา – แม่บ้าน+แม่ปลา+แม่ชั้น
    - เป็นโรงเรียนปลอดขยะ, ฝึกนักเรียนคัดแยกขยะ, มีจุดคัดแยกขยะในโรงเรียน, โรงเรียนให้ชุมชนสามารถนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ แนวทางโครงการโรงเรียนปลอดขยะมีการสนับสนุนทุกปี, สนับสนุนให้นักเรียนช่วยจัดการขยะในครัวเรือน, รณรงค์การจัดการขยะ
  - 7) จุดครัวเรือนนาร่อง – แม่นาง+แม่เอ็ง
    - บ้านแม่แหวด แม่หมาย มีการคัดแยกขยะและบ้านเรือนสะอาด

Funded by
the European Union

2.2 แผนผังระบบนิเวศพื้นที่เมืองสระใคร

- เป้าหมายพื้นที่สระใคร คือ ชุมชนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง, นโยบายที่เข้ามา และสามารถร่วมออกแบบการพัฒนาร่วมกับรัฐได้, พัฒนากลุ่มชุมชน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, เกษตรกรรม, การจัดการขยะ อย่างยั่งยืน, ลดผลกระทบในการพัฒนาทุกด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
- จุดสำคัญในพื้นที่สระใคร
  - 9) ป่าชุมชนโคกสำเหร-บ้านไชยา 718 ไร่
    - เป็นป่าต้นน้ำ ใช้ประโยชน์ได้
    - กรมธนารักษ์ยึดไปทำพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ, ชาวบ้านไม่สามารถเข้าถึงการประโยชน์, ป่าไม้โดนทำลาย, พันธุ์ไม้ท้องถิ่นถูกทำลาย, คนลักลอบตัดไม้, ขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร) มีการทิ้งขยะก่อสร้าง อิฐ กิน ดิน ปูน กระจก กระเบื้อง
  - 10) ห้วยวังกองสี
    - ไม่มีระบบฝายที่สามารถกักเก็บน้ำ ทำให้น้ำแห้งขอด ไม่สามารถใช้เลี้ยงสัตว์ได้
  - 11) ป่าช้าบ้านไชยา 60 ไร่
    - เป็นป่าชุมชน ชุมชนดูแลรักษา ใช้ประโยชน์ได้จากไม้และหาอาหาร สมุนไพร
    - ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาบางโครงการจากรัฐ

Funded by
the European Union

- 12) สร้างบ้านเรือนขวางทางน้ำเดิม (หน้าบ้าน สอบต.นำโชค, นายายทองปาน)
  - มีการถมที่ก่อสร้างบ้านเรือน ขวางทางน้ำ
- 13) สี่แยกหน้าบ้านแม่กุหลาบ สี่แยกไปโคกสำเหร่ สี่แยกหน้าวัดไชยาประดิษฐ์
  - เป็นสี่แยกมีรถจากหมู่บ้านและรถเส้นหลัก ที่รถวิ่งเร็วเกินกำหนด จุดอับสายตา
- 14) ปัญหาด้านเกษตร
  - ดินน้ำ มีขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำไม่ปลอดภัยต่อการเกษตร
  - มีนายทุนซื้อที่ปลูกมัน ปลูกอ้อย ปลูกยางพารา ใช้สารเคมีสูง
- 15) การเลี้ยงหมู (ยายน้อย,ผญบ.สงวนศักดิ์,ป่าจันทร์,ป่าศรี,ยายเทียนทอง,เสกสรร,สายัณ)
- 16) ครัวเรือน/พื้นที่นำร่อง
  - แม่กุหลาบ ศูนย์เรียนรู้ เกษตร,จัดการทรัพยากร,อาชีพและรายได้

3. ผลผลิตในแผนงานที่ 3 : การจัดทำภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 1) เกิดภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 เมือง ผ่านพื้นที่สาธารณะสร้างความร่วมมือ หาแนวทางแก้ไขและเตรียมรับมือผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2) กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.1 ภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พื้นที่โคกแมงเงา)

สรุปสาระ

- ถ้าปัญหาเรื่องการจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อมไม่ได้รับการดูแล จะมีสภาพเป็นอย่างไร ?
  - ระบบนิเวศเปลี่ยนไป ขยะลงคลองทำมาหากิน น้ำเน่าเหม็น ปลากินไม่ได้ (หนองดิน เข็มกับน้ำโขง)
  - เกิดความสกปรกในชุมชน มีกิ่งไม้ขนาดใหญ่มาทิ้ง
  - ชลประทานฯ อดอาหารจนตาย โรคระบาด สุขภาพไม่ดี เด็กชูปนม
  - ทางหลวงฯ ดูแลถนนใหญ่ผ่านเส้นชุมชน มีการเตรียมถังขยะให้ มีป้ายเตือน แต่คนขับรถไม่ทิ้งลงถัง
  - ธนารักษ์ ขยะล้น เชื้อโรค
  - ทสจ. แหล่งกระจายเชื้อโรค
  - รพ.สต.มีชัย ปัญหาด้านความขัดแย้งมลภาวะ ที่อยู่อาศัย การเกษตร ไฟไหม้จากการหมักหมมขยะ โรคจากขยะ การรักษาใช้งบมากขึ้น เศรษฐกิจ

Funded by
the European Union

- เทศบาลเมืองหนองคาย การทิ้งขยะในพื้นที่อื่น (อยากได้ถังขยะ แต่ไม่อยากตั้งหน้าบ้าน), โรคูปติใหม่, สุขภาพและใช้งบริการ, การไม่แยกขยะ รถเก็บขยะอัดไม่ได้ ต้องซ่อมบำรุงมากขึ้น
- ภาพอนาคตที่พึงปรารถนา จะมีการแก้ปัญหา รวมถึงจัดการระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมควรเป็นอย่างไรบ้าง
  - ให้ชาวบ้าน ครั้วเรือน จัดการแยกขยะ สอนลูกหลาน
  - ขยะเปียกเป็นอาหารเปิดไก่ แยกขยะรีไซเคิล
  - การปรับภูมิทัศน์ให้สวยสะอาด
  - เพิ่มประสิทธิภาพการรับซื้อขยะ โดยกองทุนขยะ
  - การมัดถุงขยะ จัดเก็บขยะก่อนทิ้ง
  - การสร้างการเรียนรู้ ผ่านการสาธิตคัดแยกขยะ
  - ชลประทานฯ การคัดแยกขยะในครั้วเรือน ,ชลประทานฯ มีเจ้าหน้าที่ในการรักษา ติดตามดูแลแหล่งน้ำไม่ให้ทิ้งขยะ เตือน แนะนำ
  - ทางหลวงฯ ทำป้ายเตือน,จัดหารถเก็บขยะในพื้นที่จุดรถบรรทุกเส้นนี้โดยเฉพาะ ,ย้ายจุดศุลกากรไปด้านนอก แต่ติดขัดเรื่องงบประมาณก่อสร้าง และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน
  - อนุรักษ์ พัฒนาเด็ก เยาวชน โรงเรียน, หน่วยงานเองมีการ MOU อนุรักษ์พื้นที่ป่า, แยกขยะ ทำถังทิ้งขยะ
  - ทสจ. เศรษฐกิจหมุนเวียน เพิ่มรายได้ นำขยะมาใช้ประโยชน์
  - รพ.สต.มีชัย สร้างจิตอาสา สร้างความตระหนัก สร้างแรงจูงใจ “ขยะเป็นทองได้”, หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการจัดการขยะ ,หน่วยงานสุขภาพ ส่งเสริมการป้องกันโรคจากสิ่งแวดล้อม
  - เทศบาลเมืองหนองคาย การคัดแยกขยะต้นทาง ,คัดแยกขยะทำให้คนเก็บสะดวก ปลอดภัยด้วย ,กองทุนขยะรีไซเคิล,ขยะอันตรายแลกไข่, ขยะเปียกลดโลกร้อน
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ
  - ลดการเผาในที่โล่ง
  - มี อปท. สมัครเข้าโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
  - เทศบาลฯ นำขยะไปทิ้งที่ สระใคร ร่วมกับ อบต.สระใคร

Funded by
the European Union

- คัดแยกขยะต้นทาง 70 เปอร์เซ็นต์
- โครงการซื้อไข่ ให้บ้านที่จัดการขยะ
- การสร้างแหล่งทิ้งขยะ ให้มีสภาพดี สะอาด สวยงาม เพื่อให้คนไม่กล้าทิ้ง
- การประสานกับหน่วยงานภาคีอื่นๆ
- ทสม. ประสานในชุมชน และทำแผนด้านสิ่งแวดล้อม

3.2 ภาพอนาคตเพื่อการวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่สระใคร

สรุปสาระ

- ถ้าปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ไม่ได้รับการดูแล จะเป็นอย่างไร
  - ขยะล้นเมือง
  - เกิดโรคระบาด
  - การเพิ่มขึ้นของ PM 2.5
  - เกิดความเสี่ยง เช่น การทิ้งขยะในป่าชุมชน ทำให้เกิดโรคระบาด การทิ้งขยะบนถนนส่งผลเกิดอุบัติเหตุ น้ำยางจากรถบรรทุกหยดบนถนน ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และส่งกลิ่นเหม็น
- ภาพอนาคต
  - พัฒนาคมน
  - ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และวางแผนพัฒนาร่วมกัน เช่น เรื่อง การวางระบบน้ำ ทำร่องน้ำข้างถนน
  - ปรับภูมิทัศน์บนถนน ให้มองเห็นได้ดี เพื่อลดอุบัติเหตุ
  - การต่อยอดทุนเดิม ในการเป็นชุมชนเกษตรอินทรีย์กำหนดระเบียบรถขนดิน

4. ผลผลิตในแผนงานที่ 4 : การจัดทำธรรมนูญชุมชนชุมชน ประกอบด้วย เกิดกรอบ แนวทาง กติกา ข้อตกลงร่วม หรือทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนเห็นร่วมกัน และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติจริง 1 เมือง (โคกแมงเงา)

Funded by
the European Union

ข้อตกลงชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการนำร่อง:พัฒนาเมืองแบบร่วม
คิด ร่วมทำ บนฐานระบบนิเวศ

สรุปสาระ

- **ชุมชนโคกแมงเงา**
  - รมรงค์การค้าคัดแยกขยะ (เปียก แห้ง อันตราย)
  - สร้างต้นแบบการจัดการขยะในชุมชน
  - รมรงค์ให้รู้คุณค่าของขยะต้นทาง การจัดการขยะเพื่อให้เป็นเงิน
  - รมรงค์ให้คนในชุมชนเข้าร่วมสมาชิกกับเทศบาลให้เพิ่มขึ้นเพื่อลดขยะ และจัดการขยะ
  - การประสานงานความร่วมมือกับเทศบาลในการจัดการขยะ
  - จัดเวทีให้องค์ความรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เพื่อให้เข้าใจวิธีการจัดการขยะ ให้เข้าร่วมโครงการทสจ. แหล่งกระจายเชื้อโรค
- **เครือข่ายบ้านมั่นคง**
  - เป็นพื้นที่รับซื้อขยะทุกชนิดของเทศบาลทุกเดือน
  - ฝึกเยาวชนในชุมชนสามารถนำขยะมาขายให้กับบ้านมั่นคง
  - การปรับภูมิทัศน์ของหมู่บ้านมั่นคง (ปลูกต้นไม้)
  - การรณรงค์ให้คำแนะนำจากชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะที่เกิดจากใบไม้
- **ชุมชนศรีคุณเมืองลำดวล**
  - เทศบาลเมืองหนองคายเป็นหลักในการจัดทำโครงการรับซื้อขยะ พร้อมทั้งจะสนับสนุนทุกชุมชนให้มีสมาชิกเพิ่มขึ้น (ทุกคน ทุกครัวเรือน)
  - สร้างจิตสำนึกให้เกิดจิตอาสา อาจจะช่วยกันเริ่มจากสมาชิคนำร่องในโครงการวิจัยก่อน
  - สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน เอกชน ช่วยกันในการจัดการขยะ
  - มีแนวโน้มในการก่อตั้งโรงงานไฟฟ้าขยะ
  - การสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง (เปียก แห้ง อันตราย) รวมถึงการทิ้งเป็นเวลา
- **โรงเรียนโคกแมงเงา**
  - โครงการโรงเรียนปลอดขยะ สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะ ครู>>นักเรียน
  - การจัดการขยะเปียกโดยมีคนในชุมชนมารับ
  - การจัดการขยะแห้งผ่านการให้ความรู้การคัดแยกขยะต่อนักเรียน

Funded by
the European Union

- โรงเรียนแยกขยะเพื่อขายระหว่างโรงเรียนร่วมกับชุมชน
- กระดาษจะมีการจัดการทุก ๆ 2 เดือน
- ขยะขวดน้ำแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
- **เทศบาลเมืองหนองคาย**
  - โครงการรับซื้อขยะ และขยะอันตราย
  - การจัดการสุนัข-เริ่มโครงการก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด รองรับได้ 100 กว่าตัว
  - มีหน่วยงานประสานของสำนักสาธารณสุขโดยตรง
- **รพ.สต.มีชัย**
  - การจัดการขยะติดเชื้อ โดยการส่งขยะไปกำจัดที่ รพ.หนองคาย (พี่เลี้ยง) โดยตรงผ่านบริษัท มีระบบการนำส่งขยะบันทึกออนไลน์
  - มีตัวอย่างการแยกขยะต้นแบบที่ รพ.สต.
  - การส่งเสริม ดูแล บูรณาการ ผู้ป่วยติดเชื้อเข้าไปดูสิ่งแวดล้อมในชุมชน ค้นหาสาเหตุเกิดจากขยะหรือไม่ ผ่านส่วนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- **กรมธนารักษ์**
  - โครงการสงวนและอนุรักษ์เพื่อที่สีเขียว ร้อยละ 1 กำหนด 170 ไร่ เฉพาะจังหวัดหนองคาย
  - แนวทางการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ราชพัสดุเพื่อเป็นพื้นที่คาร์บอนเครดิต
  - โครงการคัดแยกขยะของกรมธนารักษ์
- **กรมชลประทาน**
  - โครงการห้ามเกษตรกรทิ้งขยะทุกประเภทลงแหล่งน้ำและลำห้วย เพื่อลดการกีดขวางทางน้ำและแหล่งน้ำตื้นเขิน
  - การจัดการสารพิษ จะไม่ให้ทิ้งลงในอ่างเก็บน้ำและลำห้วยทุกที่
  - ในระหว่าง 3-5 ปี มีการบำรุงรักษา ขุดลอกแหล่งน้ำตลอดเวลา
- **ทสจ.**
  - หน้าที่สนับสนุนวิชาการให้ความรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน
  - สนับสนุนชุมชนปลอดขยะในชุมชน
  - การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมฯ เพื่อช่วยชุมชนในการดูขยะในชุมชน
  - กิจกรรมรณรงค์การลดขยะในพื้นที่ตลาดนัด

Funded by
the European Union

- การปลูกป่าพื้นที่สีเขียว อ.นาหนัง 5 ไร่
- การจัดการสวนไม้ไผ่ในการจัดการใบไม้แห้งในชุมชน

Funded by
the European Union

